

Evangheliile

LECTȚIA
CINCI

EVANGHELIA DUPĂ IOAN

THIRD MILLENNIUM

MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

Pentru materiale video, suporturi de curs și alte resurse, vizitați Third Millennium Ministries la adresa thirdmill.org.

© 2012 Third Millennium Ministries

Toate drepturile rezervate. Fără permisiunea scrisă a editurii Third Millennium Ministries, Inc., P.O. Box 300769, Fern Park, Florida 32730-0769, nicio porțiune din această publicație nu poate fi reprodusă în scopuri comerciale, în nicio formă și prin niciun mijloc, cu excepția unor citate scurte în vederea recenziei, comentariului sau studiului.

Dacă nu se indică altfel, toate citatele din Scriptură sunt preluate din Biblie, traducerea Cornilescu.

DESPRE THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Înființată în 1997, Third Millennium Ministries este o organizație creștină nonprofit care furnizează **educație biblică gratuită în întreaga lume**. Ca răspuns la nevoia tot mai mare de formare biblică judicioasă a liderilor creștini de pe mapamond, noi creăm o programă de seminar multimedia ușor de folosit, finanțată prin donații, în cinci limbi de mare circulație (engleză, spaniolă, rusă, chineză mandarină și arabă) și o distribuim gratuit celor care au cea mai mare nevoie de ea, mai cu seamă liderilor creștini care nu au acces la educația tradițională sau nu și-o pot permite. Toate lecțiile sunt scrise, concepute și produse intern și sunt similare ca stil și calitate celor de pe History Channel[®]. Această metodă originală și eficientă pentru formarea liderilor creștini s-a dovedit foarte eficace în întreaga lume. Am câștigat Premiul Telly pentru o producție video remarcabilă în domeniul educației și utilizării animației, iar programa noastră este folosită în prezent în peste 150 de țări. Materialele Third Millennium apar sub formă de DVD-uri, materiale tipărite, *streaming* pe internet, transmisie televizată prin satelit și emisiuni de radio și televiziune.

Pentru informații suplimentare despre lucrarea noastră de slujire și pentru a afla cum vă puteți implica, vă rugăm să vizitați <http://thirdmill.org>.

Cuprins

I. Introducere.....	1
II. contextul	1
A. Autorul	1
1. Opinia tradițională	2
2. Date biografice	4
B. Prilejul	6
3. Locul	6
4. Cititorii	7
5. Data scrierii	8
6. Scopul	10
III. Structura și conținutul	11
C. Introducerea	12
D. Lucrarea publică a lui Isus	12
1. Pregătirea pentru lucrare	13
2. Primul Paște	14
3. Sărbătoarea nespecificată	16
4. Al doilea Paște	16
5. Sărbătoarea Corturilor	17
6. Sărbătoarea Înnoirii Templului	17
7. Al treilea Paște	18
E. Lucrarea personală a lui Isus	18
8. Cina cea de taină	18
9. Moartea și învierea	21
F. Concluzia	24
IV. Teme principale	25
G. Credința	25
H. Hristosul	26
1. Templul	27
2. Sărbătorile	29
3. Legea	30
I. Fiul lui Dumnezeu	32
4. Divin	33
5. Umanitatea	34
J. Viața	35
V. Concluzie	37

Evangheliile

Lecția a cincea

Evanghelia după Ioan

INTRODUCERE

Numele ei este Sofia. De fapt, nu e numele ei real. Este numele pe care-l folosește ca să se ascundă de membrii familiei și de foștii săi prieteni, care o amenință cu moartea din cauză că acum crede în Isus. Sofia provine dintr-un mediu în care credința în Isus duce uneori la persecuție. Acest lucru se întâmplă azi în multe părți ale lumii, la fel cum s-a întâmplat și în primul secol. Pe vremea apostolului Ioan, credincioșii evrei erau dați afară din sinagogi deoarece credeau că Isus e împlinirea străvechilor făgăduințe făcute de Dumnezeu strămoșilor lor. Erau despărțiți de familia, de istoria și de religia lor. Ioan le-a scris acestor credincioși persecutați pentru a-i asigura că Isus este cu adevărat Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Voia să se asigure că Îi vor rămâne credincioși, chiar în acele circumstanțe vitrege, și că se bucură de viața din belșug în El.

Aceasta este a cincea lecție din ciclul *Evangheliile*. În acest ciclu, analizăm cele patru cărți ale Bibliei care ne spun cum a adus Isus împărăția și slava lui Dumnezeu în istoria acestui pământ. Această lecție este intitulată „Evanghelia după Ioan.” În ea vom studia Evanghelia lui Ioan pentru a o putea înțelege mai bine când o citim, pentru a-L iubi pe Dumnezeu mai profund și a ne trăi viața în Hristos mai deplin.

Vom studia Evanghelia lui Ioan din trei puncte de vedere importante. În primul rând, vom analiza contextul evangheliei. În al doilea rând, îi vom explora structura și conținutul, iar în al treilea rând vom vedea care sunt temele sale principale. Vom începe cu studiul contextului Evangheliei lui Ioan.

CONTEXTUL

Vom studia contextul Evangheliei lui Ioan examinând cine este autorul și prilejul scrierii. Să începem cu paternitatea literară a Evangheliei lui Ioan.

AUTORUL

De-a lungul istoriei bisericii, creștinii i-au atribuit în mod consecvent această evanghelie lui Ioan, ucenicul lui Isus, fratele lui Iacov, fiul lui Zebedei. Ioan a făcut parte din cercul restrâns al celor mai de încredere tovarăși ai lui Isus și a fost un stâlp al credinței în comunitatea creștină de la început. Scrierile sale din Noul Testament includ, pe lângă cea de-a patra evanghelie, epistolele 1, 2 și 3 Ioan și cartea Apocalipsa.

Vom studia paternitatea Evangheliei lui Ioan în două etape. Mai întâi vom vedea că opinia tradițională care îi atribuie lui Ioan scrierea acestei evanghelii este demnă de încredere. Apoi vom studia câteva date biografice ale lui Ioan. Să începem cu examinarea opiniei tradiționale care afirmă că apostolul Ioan e autorul celei de-a patra evanghelii.

Opinia tradițională

Evanghelia lui Ioan este una din acele cărți ale Bibliei care nu ne informează cine a scris-o. Și acesta e punctul nostru de plecare. Ca creștini care cred în Biblie, recunoaștem că nu avem o afirmație clară cu privire la cine a scris această carte. În secolul al doilea, Tertulian, Irineu și alți câțiva o atribuiau în mod indiscutabil lui Ioan. De aceea, trebuie să ne întrebăm: de ce au crezut asta de au afirmat-o cu atâta tărie într-o perioadă atât de apropiată de vremea aceea încât fie au avut legătură cu unii din ultimii apostoli rămași în viață, fie cu generația următoare? Și au mai fost și alții care au afirmat acest lucru. Apoi începem să citim evanghelia. Trebuie să vedem dovezile din ea. Iar acolo, bineînțeles, avem consemnările unui martor ocular – oricine ar fi cel care a scris cartea, a fost prezent când au avut loc evenimentele. De exemplu, la Cina Domnului, persoana respectivă a fost la masă, ucenicul preaiubit a stat cu Isus, iar asta are mare impact.

Dr. Steve Harper

Putem afirma că cel mai probabil Ioan a scris a patra evanghelie pe baza a trei tipuri de dovezi timpurii. Mai întâi vom aborda manuscrisele antice ale Evangheliei lui Ioan.

Manuscrisele. Numeroase manuscrise vechi ale celei de a patra evanghelii îl specifică pe Ioan ca autor. De exemplu, *Papyrusul 66* și *Papyrusul 75*, ambele datate în jurul anului 200 d.H., numesc evanghelia *euangelion kata Iōannin*, adică „Evanghelia după Ioan.” Și *Codex Sinaiticus* și *Codex Vaticanus*, ambele scrise la mijlocul secolului al IV-lea d.H., intitulează cartea simplu *kata Iōannin*, însemnând „după Ioan.”

Desigur, Ioan nu era un nume ieșit din comun. Însă din scrierile bisericii primare reiese clar că această atribuire îl viza pe cel mai important „Ioan” menționat în Scripturi, și anume apostolul Ioan.

Nu doar manuscrisele antice arată că Ioan a scris a patra evanghelie, ci și dovezi interne din evanghelie duc la concluzia că el e autorul cel mai probabil.

Dovezile interne. Scriitorul evangheliei consemnează un număr de dispute între Isus și liderii iudei cu privire la anumite aspecte ale legii iudaice. Aceste dispute arată că autorul înțelegea bine legea iudaică, așa cum ar fi fost cazul lui Ioan, apostolul, ca evreu din Palestina.

Mai mult decât atât, există dovezi grăitoare că autorul acestei evanghelii e cu adevărat un evreu palestinian. Caracterul palestinian al evangheliei se observă în descrierea lucrării lui Isus. De pildă, în 7:15 autorul remarcă importanța educației religioase în ochii liderilor evrei palestinieni.

De asemenea, autorul a menționat subiecte religioase și a folosit un vocabular similar altor scrieri ale iudaismului palestinian din primul secol. De exemplu, unii cercetători au subliniat asemănările dintre limbajul Evangheliei lui Ioan și cel al scrierilor

de la Qumran, cunoscute drept Manuscrisele de la Marea Moartă. De pildă, expresia „fii ai luminii” apare atât în documentele de la Qumran, cât și în Ioan 12:36, iar sintagma „lumina vieții” apare și în documentele de la Qumran și în Ioan 8:12. Aceste asemănări arată că autorul evangheliei era foarte familiarizat cu discuțiile religioase din Palestina secolului întâi.

Textul evangheliei nu dă doar impresia că a fost scris de un evreu palestinian, ci și că a fost scris de un martor ocular. Acest lucru se potrivește apostolului Ioan, întrucât el însuși a fost martor ocular al vieții lui Isus. În multe locuri vedem dovezi că scriitorul a fost martor ocular. De exemplu, după moartea lui Isus, Ioan 19:35 afirmă următoarele:

Faptul acesta este adevărit de cel ce l-a văzut: mărturia lui este adevărată și el știe că spune adevărul, pentru ca și voi să credeți (Ioan 19:35).

Aici autorul arată clar că a văzut cu ochii lui moartea lui Isus. O afirmație asemănătoare găsim în Ioan 21:20-24, unde acest martor ocular este numit „ucenicul pe care-l iubea Isus,” indicând faptul că scriitorul a avut o relație personală apropiată cu Isus.

Gândiți-vă cum a fost când, la Cina cea de taină, el și-a rezemat capul pe pieptul lui Isus; gândiți-vă cât de apropiați erau cei doi. Chiar și la cruce, când Isus era pe moarte, Și-a încredințat mama nu fraților și surorilor Sale, ci apostolului Ioan. Repet, trebuie să fi existat o legătură foarte strânsă și profundă între cei doi oameni. Chiar și când se autocaracterizează, Ioan nu o face cu aroganță, nici cu mândrie, ci ca pe ucenicul pe care-l iubea Isus.

Rev. Thad James

Acest „ucenic pe care-l iubea Isus” este menționat de câteva ori în Evanghelia lui Ioan. De exemplu, după cum scrie în Ioan 13:23, ucenicul preaiubit ședea lângă Isus la Cina cea de taină. În 19:26-27, Isus i-a vorbit de pe cruce acestui ucenic preaiubit și i-a dat-o pe mama Sa în grijă. Același ucenic a alergat împreună cu Petru la mormânt în dimineața învierii, în Ioan 20:2-8, iar în 21:7 ucenicul preaiubit a fost primul care L-a recunoscut pe Isus pe țarm.

Apostolul Ioan nu este menționat niciodată pe nume în evanghelia pe care a scris-o, fiindcă a preferat să se identifice ca fiind cel pe care îl iubea Isus. Procedând astfel, într-un sens el dă dovadă de smerenie, iar în alt sens arată bucuria pe care i-o aducea relația cu Domnul Său. Când citim evanghelia, este interesant și relevant faptul că, deși îi menționează pe toți ceilalți ucenici, el nu își dă niciodată numele.

Rev. Larry Cockrell

În această evanghelie nu se dă numele lui Ioan nici măcar odată. Și este surprinzător că o persoană menționată atât de des în celelalte evanghelii nu este numită

niciodată în aceasta. Cea mai plauzibilă explicație este că Ioan e ucenicul preaiubit care a scris această evanghelie și că, din smerenie, nu și-a menționat numele, ci s-a axat pe faptul că niciodată n-ar fi devenit ucenicul lui Isus dacă n-ar fi fost uimitoarea dragoste divină pe care Mântuitorul a avut-o pentru el.

Pe lângă faptul că a patra evanghelie susține cu putere convingerea că Ioan este cel mai plauzibil autor, avem și scrierile bisericii primare care confirmă această concluzie.

Biserica primară. În perioada 170-190 d.H. în biserică era împământenită convingerea că a patra evanghelie fusese scrisă de apostolul Ioan. Clement din Alexandria, Tertulian și Irineu au afirmat că autorul e Ioan, fiul lui Zebedei. Cam prin anul 325 d.H., Eusebiu, istoric al bisericii, dădea în *Istoria ecleziastică*, cartea a 5-a, capitolul 11, paragraful 4, următorul citat din Irineu:

Apoi Ioan, ucenicul Domnului, care chiar s-a odihnit la pieptul Său, a scris a patra evanghelie când locuia în Efes, Asia.

Mărturia lui Irineu este deosebit de importantă din cel puțin două motive. În primul rând, conform scrierilor lui Eusebiu, Irineu a fost ucenicul lui Policarp, episcopul Smirnei. Și, potrivit unei scrisori a bisericii din Smirna cu privire la martirajul episcopului lor, Policarp fusese ucenicul apostolului Ioan. Deci Irineu ar fi putut afla de la un om de încredere, care îl cunoscuse pe Ioan, că Ioan e autorul. În al doilea rând, Irineu a mers în numeroase biserici din vremea sa, fiind astfel la curent cu multe alte informații care ar fi putut sta la baza înțelegerii sale referitoare la autorul celei de a patra evanghelii.

De asemenea, este grăitor și faptul că poziția de autor a lui Ioan nu a fost contestată. În scrierile bisericii primare nu există niciun indiciu cu privire la un alt autor al acestei evanghelii în afară de Ioan, fiul lui Zebedei. De fapt, istoria consemnează doar două grupări care se împotriveau Evangheliei lui Ioan: alogoii (anti-logos) și marcioniții. Și, cu toate că respingeau învățăturile Evangheliei lui Ioan, nu reiese clar că negau că el a scris-o.

Deși poate că nu e posibil să demonstrăm cu precizie că această evanghelie anonimă a fost scrisă de Ioan, cea mai convingătoare variantă rămâne tradiția antică conform căreia apostolul Ioan e autorul ei.

Întrucât am analizat opinia tradițională ce afirmă că Ioan a scris a patra evanghelie și am văzut că este convingătoare, să vedem acum câteva date biografice ale lui Ioan.

Date biografice

De fapt, despre Ioan știm mai multe decât despre majoritatea celorlalți ucenici ai lui Isus. În evanghelii, Ioan și Iacov, fratele său, sunt numiți „fiii lui Zebedei.” Ioan este menționat al doilea, însemnând că era cel mai mic dintre cei doi. După cum aflăm din Marcu 1:14-21, afacerea de pescuit a familiei sale era situată lângă Capernaum, la Marea Galileei. Potrivit versetului 20, afacerea era destul de prosperă pentru a avea angajați.

După moartea lui Isus, afacerea mergea încă destul de bine pentru a se întoarce la ea, după cum reiese din Ioan 21:1-14.

O comparație între Marcu 15:40 și Matei 27:56 arată că mama lor se numea Salome și că și ea îl urma pe Isus, cel puțin o parte din timp. La un moment dat, ea l-a cerut să le acorde fiilor ei un tratament preferențial în împărăția Sa, așa cum scrie în Matei 20:21. Mergând mai departe, o comparație între Ioan 19:25 și Matei 27:56 poate indica faptul că Salome, mama fiilor lui Zebedei, era chiar sora Mariei, mama lui Isus, lucru care l-ar face pe Ioan vărul lui Isus. Dacă așa stau lucrurile, s-ar explica de ce în Ioan 19:25-27 Isus, pe cruce, i-a cerut lui Ioan să aibă grijă de mama Sa.

În Marcu 3:17, Iacov și Ioan sunt numiți „fiii tunetului,” ceea ce pare a face referire la temperamentul lor aprins. Un singur exemplu: Luca relatează o ocazie când Isus a încercat să găsească găzduire peste noapte într-o cetate samaritană. Când localnicii nu i-au primit pe Isus și ucenicii Săi, Iacov și Ioan au reacționat cu o mare mânie. Ascultați ce spune Luca 9:54-56:

**Ucenicii Săi, Iacov și Ioan, când au văzut lucrul acesta, au zis:
„Doamne, vrei să poruncim să se pogoare foc din cer și să-i mistuie,
cum a făcut Ilie?” Isus S-a întors spre ei, i-a certat ... Și au plecat
într-alt sat (Luca 9:54-56).**

Se pare că în timpul petrecut cu Isus sentimentele lui Ioan erau adesea gata să răbufnească. Este frapant faptul că, în cele din urmă, a devenit scriitorul nou-testamentar care, mai mult ca oricare altul, s-a concentrat pe dragostea de Dumnezeu și pe dragostea pentru poporul lui Dumnezeu.

Unii critici s-au gândit că a patra evanghelie, având un caracter mai plin de compasiune, contrazice portretul lui Ioan schițat în celelalte evanghelii. Însă există două raționamente care arată că nu este nicio contradicție. În primul rând, povestea lui Ioan este povestea unui om schimbat de dragostea lui Dumnezeu. Dragostea lui Isus l-a transformat pe Ioan în apostolul iubirii. În al doilea rând, când Dumnezeu l-a schimbat pe Ioan cel năvalnic și emoțional, El nu l-a transformat într-un om fără sentimente, ci dimpotrivă, într-un vestitor plin de emoție al evangheliei dragostei. Dumnezeu a recanalizat și a folosit miezul ființei sale, nu l-a eradicat.

În narațiunile evangheliilor, Ioan apare ca membru al cercului intim de ucenici, împreună cu Petru și Iacov. Doar ei au fost împreună cu Isus în momente cruciale, precum schimbarea la față și rugăciunile Domnului din Ghetsimani, în noaptea arestării Sale. În Fapte, Petru și Ioan sunt cei doi lideri ai ucenicilor, iar în Galateni 2:9 Pavel îl numește pe Ioan unul din stâlpii bisericii din Ierusalim.

În perioada bisericii primare, Irineu și multe alte surse vorbesc despre lucrarea îndelungată a lui Ioan în Efes, după ce părăsise Ierusalimul. Mai există și o tradiție solidă care afirmă că Ioan a fost exilat mai apoi pe insula Patmos. Potrivit unor surse, el a fost grațiat și s-a întors din exil la Efes, unde a murit în timpul domniei împăratului Traian, aproape de sfârșitul primului secol.

Întrucât am expus opinia tradițională conform căreia Ioan a scris a patra evanghelie și am aflat câte ceva din viața lui, să explorăm prilejul scrierii Evangheliei lui Ioan.

PRILEJUL

Vom analiza prilejul scrierii Evangheliei lui Ioan din patru puncte de vedere. Mai întâi, vom analiza situarea geografică a cititorilor și a autorului. În al doilea rând, vom examina mai îndeaproape identitatea cititorilor inițiali. În al treilea rând, vom aborda data scrierii și, în al patrulea rând, ne vom gândi la scopul evangheliei. Să începem prin analizarea situației geografice a Evangheliei lui Ioan.

Locul

Cel mai probabil este că Ioan și-a scris evanghelia când se afla în Efes și că a scris-o pentru cititori care trăiau dincolo de granițele Palestinei, probabil în Asia Mică. Nu putem ști cu certitudine, însă există câțiva factori care susțin aceste concluzii. De exemplu, comentariile lui Ioan referitoare la obiceiurile evreilor palestinieni indică un public ce trăia în afara Palestinei. Iată ce a scris Ioan în Ioan 4:9:

Femeia Samariteană I-a zis: „Cum Tu, Iudeu, ceri să bei de la mine, femeie Samariteană?” – iudeii, în adevăr, n-au legături cu Samaritenii (Ioan 4:9).

În acest verset, Ioan le-a explicat cititorilor ostilitatea dintre evrei și samariteni. Această ostilitate ar fi trebuit să fie binecunoscută oricui din Palestina, așa că explicația indică faptul că cititorii săi trăiau altundeva.

Și scrierile bisericii antice sugerează că evanghelia a fost scrisă în primul rând celor din afara Palestinei. Mai devreme l-am menționat pe Eusebiu care l-a citat pe Irineu, zicând că Ioan a scris evanghelia aceasta în Efes, în Asia Mică. Aproape toți din biserica antică erau de acord cu această concluzie, inclusiv Irineu, Policrate, Clement din Alexandria și Iustin Martirul. Mai mult, nicio sursă din antichitate nu sugerează că vreun alt grup decât cel al locuitorilor din Asia Mică a fost destinatarul intenționat.

De asemenea, există o legătură strânsă între Evanghelia lui Ioan și Apocalipsa. Ioan a scris Apocalipsa, iar publicul său era sigur din Asia Mică – toate cele șapte biserici destinate ale scrisorilor din capitolele 2 și 3 din Apocalipsa sunt situate în Asia Mică. Iar paralelele frapante dintre Ioan și Apocalipsa creează posibilitatea solidă ca publicul să fi fost asemănător. De exemplu, Evanghelia lui Ioan are o componentă solidă de învățătură legată de conflictul dintre convertiții la creștinism și sinagogile iudaice. Și Apocalipsa recunoaște această problemă. Ascultați ce a spus Domnul bisericii Sale în Apocalipsa 2:9 și 3:9.

„Știi necazul tău și sărăcia ta (dar ești bogat) și batjocurile din partea celor ce zic că sunt Iudei, și nu sunt, ci sunt o sinagogă a Satanei ... Iată că îți dau din cei ce sunt în sinagoga Satanei, care zic că sunt Iudei și nu sunt, ci mint; iată că îi voi face să vină să se închine la picioarele tale și să știe că te-am iubit” (Apocalipsa 2:9; 3:9).

Din alt punct de vedere, știm din Fapte 19:1-7 că în Efes rămăseseră ucenici ai lui Ioan Botezătorul cel puțin până la acea vreme. Dacă apostolul Ioan a scris unor cititori în rândul cărora erau și ucenici ai lui Ioan Botezătorul, s-ar putea explica accentul evident al evangheliei pe faptul că Ioan Botezătorul I s-a subordonat lui Isus.

Deși e imposibil să știm exact, pare foarte probabil ca Ioan să se fi aflat în Efes când și-a scris evanghelia și că aceasta a fost influențată parțial de situația din Asia Mică.

Acum, după ce am sugerat că evanghelia a fost scrisă cel mai probabil în Efes, să privim mai îndeaproape caracterul cititorilor inițiali cărora le-a scris Ioan.

Cititorii

La fel ca toate evangheliile, există un sens în care Evanghelia lui Ioan a fost destinată întregii biserici din toate veacurile. Ea are o valoare nemărginită pentru tot poporul lui Dumnezeu. Însă anumite părți din ea par să fi avut o relevanță specială pentru biserica dintr-un anumit loc și moment. Cel puțin în unele porțiuni ale evangheliei, Ioan pare să se fi gândit la membrii unei comunități evreiești care ajunseseră să creadă că Isus este Mesia, dar continuaseră să se închine în sinagogă sau să aibă legături semnificative cu comunitatea iudaică. De fapt, aproape toată partea din mijloc a evangheliei, de la capitolul 5 până la capitolul 12, abordează conflictul încordat dintre Isus și iudei.

Acest conflict este evidențiat și de faptul că Ioan a folosit cuvântul „iudeii” de peste 70 de ori, iar în celelalte trei evanghelii luate împreună apare de mai puțin de 20 de ori. În majoritatea cazurilor, Ioan a folosit acest termen pentru a se referi la liderii religioși care se ridicaseră împotriva lui Isus.

Dimpotrivă, când Ioan a vorbit pozitiv despre poporul lui Dumnezeu din Vechiul Testament, a folosit de regulă cuvinte precum „Israel” sau „israelit.” De exemplu, în Ioan 1:47, Isus îl numește pe Natanael „cu adevărat un israelit în care nu este vicleșug.”

De asemenea, Ioan a folosit cuvântul grecesc „Hristos” mai mult decât oricare din autorii evangheliilor. Termenul „Hristos” este traducerea cuvântului grecesc *Christos* și a cuvântului ebraic *Mashiach*, ambele însemnând Uns. Hristosul era Răscumpărătorul uns de Dumnezeu, care trebuia să izbăvească Israelul din păcatele sale și să-l izbăvească de sub dominația străină.

Cuvântul „Hristos” a fost probabil deosebit de important pentru creștinii evrei deoarece esența deosebirii dintre sinagogă și biserica creștină în dezvoltare era credința că Isus este Hristosul, Mântuitorul mult așteptat al poporului lui Dumnezeu, care fusese profețit în Vechiul Testament.

Mesia evreu a ajuns să fie numit prin termenul de „mesia” mult mai târziu, căci promisiunea cu privire la sămânța femeii, care va zdrobi răul – pe Satan și sămânța lui, este făcută în Geneza 3:15. Așadar, după aceea se clarifică faptul că „sămânța femeii” va fi și sămânța lui Avraam, apoi că va fi sămânța lui Iuda și aceste promisiuni: cea făcută șarpelui, că va fi judecat, cea făcută lui Avraam, că prin urmașii lui toate națiunile vor fi binecuvântate, apoi cea făcută lui Iuda că toiagul de domnie nu se va depărta niciodată de picioarele lui. Aceste făgăduințe sunt apoi întrețesute în prorociile lui Balaam. Iar conform planului lui Dumnezeu de la început, Mesia trebuie să

înfrângă răul și în cele din urmă să redeschidă calea către Grădina Edenului și să facă pământul uscat să fie acoperit de slava lui Iahve ca fundul mării de ape.

Dr. James Hamilton

Subiectele pe care le abordează Ioan și felul în care le tratează arată că cititorii inițiali erau creștini evrei care aveau greutăți pentru că Îl urmau pe Isus. Însă, la fel ca toată Scriptura, Duhul Sfânt a intenționat ca această carte scrisă de Ioan să fie folosită de-a lungul timpului de către întreaga biserică. Și, de fapt, în Ioan 1:41 și 4:25 Ioan chiar a tradus termenul ebraic „mesia” pentru cititorii neevrei. Firește că istoria a demonstrat că Evanghelia lui Ioan este deosebit de prețioasă atât pentru credincioșii evrei, cât și pentru cei neevrei.

Întrucât am vorbit atât despre locul, cât și despre cititorii evangheliei, să discutăm despre data la care a fost scrisă.

Data scrierii

În principiu, putem afirma că Ioan a scris cel mai probabil între anii 85 și 90 d.H. Există câțiva factori care ar sugera că evanghelia nu a fost scrisă înainte de 85 d.H. În primul rând, Ioan este singura evanghelie care nu cuprinde prevestirea distrugerii Ierusalimului și Templului, care a avut loc în anul 70 d.H. Probabil că acest lucru se datorează trecerii unor ani buni de la acel eveniment dezastruos.

În al doilea rând, evanghelia reflectă o perioadă în care scindarea dintre biserică și sinagogă era foarte cruntă. După căderea Ierusalimului, iudaismul a devenit mai rigid. Apărându-se de erezie, rugăciunile zilnice de la sinagogă au fost revizuite pentru a cuprinde un blestem asupra ereticilor, cum erau cei care credeau că Isus e Fiul lui Dumnezeu; iar excomunicarea oficială a devenit mai frecventă. Această tensiune este prefigurată în pasaje precum Ioan 9, în care Ioan relatează excomunicarea orbului pe care îl vindecase Isus. Iată comentariul lui Ioan făcut cu această ocazie în Ioan 9:22:

... căci Iudeii hotărâseră acum că, dacă va mărturisi cineva că Isus este Hristosul, să fie dat afară din sinagogă (Ioan 9:22).

În acest pasaj, a fi dat afară din sinagogă însemna a fi excomunicat, exclus din viața comunității iudaice.

În al treilea rând, Evanghelia lui Ioan pare să fi fost scrisă după celelalte trei evanghelii. Această opinie datează cel puțin din perioada istoricului Eusebiu din secolul al IV-lea. Potrivit acestuia, Ioan a scris evanghelia cu intenția de a le completa pe celelalte, în special cu informații privitoare la lucrarea lui Isus făcută înainte de arestarea lui Ioan Botezătorul. Iată ce a scris Eusebiu în *Istoria ecleziastică*, cartea a 3-a, capitolul 24, paragraful 12:

Ioan consemnează în evanghelia sa cele săvârșite de Hristos înainte de aruncarea în temniță a Botezătorului, pe când ceilalți trei evangheliști istorisesc ce s-a întâmplat după acel moment.

Eusebiu, Istoria ecleziastică

Oricine citește cele patru evanghelii este frapat imediat de faptul că trei evanghelii – Matei, Marcu și Luca – seamănă foarte mult între ele; relatează mult aceleași întâmplări; au aceeași structură de bază cu privire la lucrarea lui Isus. Apoi e a patra evanghelie, Evanghelia lui Ioan, care este complet diferită. Evanghelia lui Ioan pare a fi scrisă destul de târziu, pe la sfârșitul primului secol, când biserica se confrunta cu noi provocări venite din lumea din afară – din partea adversarilor evrei și din partea adversarilor păgâni. Iar aceste provocări erau negreșit legate într-un fel de persoana lui Isus – cine era El. Divinitatea lui Isus se afla sub atac, întrucât Evanghelia lui Ioan accentuează atât de puternic că Isus este divin. În evangheliile sinoptice nu se face mare caz de lucrul acesta, întrucât nu era contestat. Un alt lucru era apariția învățăturilor false în biserică, așa că Evanghelia lui Ioan pare să se adreseze acelei probleme a învățăturilor false. Un al treilea lucru este cel al adversarilor evrei; până la acea vreme avusese loc o ruptură clară între creștini și evrei, o ruptură pe care nu o vedem deplin în evangheliile sinoptice, în Matei, Marcu și Luca.

Dr. Mark Strauss

Toate acestea ne duc la concluzia că tradiția antică a bisericii era probabil corectă și că evanghelia a fost scrisă spre sfârșitul vieții lui Ioan, probabil după anul 85 d.H. Dacă Ioan, fiul lui Zebedei, este autorul acestei evanghelii, atunci cea mai târzie dată a Evangheliei lui Ioan este determinată de durata vieții lui. Ioan era tânăr când a început să-L urmeze pe Isus, probabil prin jurul anului 30 d.H. Chiar dacă atunci ar fi avut spre 20 de ani, în 90 d.H. ar fi trebuit să aibă aproape 80 de ani. E improbabil să fi trăit mult mai mult de atât.

Anul 85 sau 90 d.H. ca cea mai târzie dată la care ar fi putut scrie Ioan evanghelia este în concordanță cu dovezile manuscriselor. Cel mai vechi manuscris care conține o parte din Noul Testament este numit *Papyrusul 52* sau *Papyrusul Rylands*. Acest fragment conține o parte din Ioan 18.

Papyrusul 52 este datat între anii 100 și 150 d.H. Presupunând că acest mic fragment a făcut inițial parte dintr-o evanghelie întreagă, el arată că evanghelia a fost scrisă destul de devreme pentru a fi distribuită la scară largă în zorii secolului al doilea. S-au mai găsit și alte manuscrise ale evangheliei, datând dintr-o perioadă mai târzie a secolului al doilea. Toate aceste manuscrise sunt de origine egipteană și reprezintă diferite tradiții manuscrise. Este puțin probabil ca acest transport din Asia Mică în Egipt, ca și diversificarea tradiției manuscrise să fi avut loc în mai puțin de 40 sau 50 de ani. De

aceea, pare rezonabil să plasăm cea mai târzie dată posibilă pentru scrierea Evangheliei lui Ioan în jurul anilor 90 sau 100 d.H.

După ce am discutat despre locul, cititorii și data scrierii Evangheliei lui Ioan, să ne îndreptăm atenția spre scopul scrierii evangheliei.

Scopul

Toate cărțile de dimensiuni substanțiale din Noul Testament au scopuri complexe, iar Evanghelia lui Ioan nu face excepție. După cum Isus a vorbit despre un număr însemnat de subiecte în timpul lucrării Sale, și consemnarea lucrării, făcută de Ioan, abordează multe subiecte. Dar este totuși posibil să descriem aceste scopuri într-o manieră unitară. De fapt, chiar Ioan a sintetizat scopul pentru noi. Mai precis, a spus că a dorit să întărească credința că Isus este atât Hristosul, cât și Fiul lui Dumnezeu. Iată ce scrie el în Ioan 20:30-31:

Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul Lui Dumnezeu; și, crezând, să aveți viața în Numele Lui (Ioan 20:30-31).

Simplu spus, Ioan a scris pentru ca cititorii să creadă că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și astfel să primească binefacerile care însoțesc credința în mesajului evangheliei.

Ioan este destul de explicit cu privire la motivul scrierii evangheliei. În Ioan 20:31, el afirmă că aceste lucruri au fost scrise pentru ca noi să știm că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezând, să avem viață veșnică în El. Scopul enunțat aici este dublu. În primul și în primul rând, are de-a face cu caracterul evanghelistic al evangheliei sale. Este evident că a scris pentru ca cititorii să creadă în Domnul când El îi atrage. În al doilea rând, are caracter apologetic. El a vrut să-i convingă și că Isus e cu adevărat Dumnezeu-Om întrupat.

Rev. Larry Cockrell

Ioan spune: scriu evanghelia aceasta pentru ca voi să cunoașteți identitatea lui Isus. Isus este Fiul lui Dumnezeu. Și explică cine este Fiul lui Dumnezeu, că este Cuvântul care era cu Tatăl și care S-a făcut trup, că Isus este Mesia cel promis, iar asta nu e doar o informație abstractă cu care suntem de acord, ci, spune el, vreau ca voi să vă bazați cu încredere pe asta, așa încât să puteți avea viața pe care Tatăl o oferă fără plată prin El.

Dr. Robert Plummer

Pe parcursul întregii evanghelii, punctul central al scopului lui Ioan a fost să promoveze credința în Isus atât ca Mesia, cât și ca Fiul lui Dumnezeu. Acestea erau cele două puncte în care creștinii evrei aveau cea mai mare nevoie de sprijin în conflictele cu sinagoga. Ei ajunseseră să creadă în Isus ca Hristos și Fiul lui Dumnezeu și trebuiau să persevereze în această credință pentru a primi binecuvântările mântuirii.

Firește că Evanghelia lui Ioan este pentru toți credincioșii. De pildă, în Ioan 13-17, Ioan a încercat să hrănească credința tuturor credincioșilor accentuând că, prin Duhul Sfânt, Isus e o realitate prezentă în viața alor Săi, chiar dacă nu mai umblă pe pământ. Întreaga învățătură a lui Ioan viza îmbogățirea vieții tuturor credincioșilor.

Savanții au spus că Evanghelia lui Ioan este „un iaz pe care îl pot trece cu piciorul pruncii și în care pot să înoate elefanții.” Mesajul ei de bază este simplu și lămurit: Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Însă detaliile acestui mesaj de bază continuă să fie o provocare pentru exegeții care au studiat evanghelia ani de zile.

Primii creștini care au citit această evanghelie trebuie să fi fost foarte încurajați de ea. Ea îi va fi învățat să persevereze în credința lor creștină în ciuda conflictelor cu adversarii. Și îi va fi provocat să crească în dragostea și venerația pentru Hristos, care era unica lor sursă de viață din belșug. Iar Evanghelia lui Ioan oferă aceleași încurajări și provocări și creștinilor de azi.

După ce am studiat contextul Evangheliei lui Ioan, să trecem la structura și conținutul ei.

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL

Cercetătorii au descris structura Evangheliei lui Ioan în diferite moduri. În această lecție le vom urmări pe cele care au sugerat o legătură între rezumatul introductiv al vieții și lucrării lui Isus și conținutul cărții. Fiți atenți la cuvintele din Ioan 1:10-14:

[Isus] era în lume și lumea a fost făcută prin El, dar lumea nu L-a cunoscut. A venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu; născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu. Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl (Ioan 1:10-14).

Acest pasaj se concentrează pe patru idei principale: Isus a venit în lume; a venit și a fost respins de propriul Său popor, adică Israel; cei care L-au primit și au crezut în El au devenit copii ai lui Dumnezeu; apoi, acești credincioși au devenit martori ai lui Isus.

Urmând aceste patru idei principale vom schița Evanghelia lui Ioan astfel:

- În primul rând, Ioan și-a început evanghelia cu o scurtă introducere care descrie întruparea lui Isus, în 1:1-18.

- În al doilea rând, a consemnat lucrarea publică a lui Isus în 1:19–12:50, unde a arătat că El a venit la propria Sa creație și a fost respins de neamul omenesc pe care venise să-l mântuiască.
- În al treilea rând, Ioan a inclus o descriere a lucrării personale a lui Isus față de cei care Îl primiseră și crezuseră în El, în 13:1–20:31.
- Și, în al patrulea rând, în încheierea evangheliei din 21:1-25, Ioan a subliniat rolul apostolilor și al celorlalți ucenici ca martori ai slavei lui Isus.

Vom discuta fiecare din aceste părți ale Evangheliei după Ioan, începând cu introducerea.

INTRODUCEREA

În 1:1-18, Ioan rezumă cu putere și frumusețe întreaga evanghelie. El spune că Isus este Cuvântul lui Dumnezeu care a creat toate lucrurile și este sursa vieții. Dar, mai mult decât atât, Isus a venit în lume și ca un om real, din carne și sânge. Și, ca Dumnezeu întrupat, El a descoperit slava Tatălui lumii pe care o crease.

Ioan a descris lucrul acesta în Ioan 1:4-5, unde spune că Isus este lumina care a venit într-o lume întunecată. El a învins acest întuneric prin faptul că a fost singura revelație deplină a harului lui Dumnezeu. Și, cu toate că Biblia spune uneori că slava lui Isus a fost voalată în timpul întrupării Sale, Ioan scoate în evidență faptul că întruparea I-a făcut cunoscută slava în moduri semnificative. Departe de a-I ascunde slava, întruparea Sa ca om I-a revelat slava. Ioan a scris în Ioan 1:14:

Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl (Ioan 1:14).

LUCRAREA PUBLICĂ A LUI ISUS

După introducere, Ioan a consemnat lucrarea publică a lui Isus în Ioan 1:19-12:50. În această secțiune, Ioan s-a axat pe faptul că Isus a venit la propriul Său popor, Israel, și că acesta L-a respins ca Hristos și Domn. Așa cum am văzut în Ioan 1:11, Ioan a zis că:

[Isus] a venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit (Ioan 1:11) .

Deși există excepții importante de la acest rezumat, în general așa a reacționat Israel față de lucrarea publică a lui Isus în Evanghelia lui Ioan.

Trecerea în revistă a lucrării publice a lui Isus se va împărți în șapte părți, începând cu pregătirea Sa pentru lucrare și continuând cu evenimentele din preajma a șase sărbători evreiești. Mai întâi să discutăm despre pregătirea lui Isus pentru lucrare, din Ioan 1:19–2:12.

Pregătirea pentru lucrare

Secțiunea referitoare la pregătirea lui Isus pentru lucrare începe cu lucrarea lui Ioan Botezătorul, relatată în Ioan 1:19-36. În acest pasaj, Ioan a subliniat că Ioan Botezătorul a fost un martor important al faptului că Isus e Fiul lui Dumnezeu și că Isus avea să fie mielul de jertfă al lui Dumnezeu, care va lua păcatul lumii.

După aceea, în Ioan 1:37-51, Ioan a istorisit chemarea primilor ucenici ai lui Isus. La fel ca în relatarea referitoare la Ioan Botezătorul, accentul acestei secțiuni cade pe identitatea lui Isus. Ucenicii lui Îl numesc „Rabi,” care înseamnă „învățător,” în versetul 38; „Mesia,” care înseamnă „Hristos,” în versetul 41; „Cel despre care a scris Moise,” aceasta fiind o referire la profetul prevestit de Moise, în versetul 45; și „Fiul lui Dumnezeu” și termenul paralel de „Împăratul lui Israel,” în versetul 49. În cele din urmă, în versetul 51, Isus S-a identificat ca „Fiul Omului” care fusese trimis să deschidă intrarea în prezența Tatălui.

Ultima parte a pregătirii lui Isus pentru lucrare a fost prima Sa minune, pe care Ioan a consemnat-o în Ioan 2:1-12. Este ocazia în care Isus a transformat apa în vin. Însă accentul nu a fost pus pe minunea propriu-zisă. Iată ce a scris Ioan în Ioan 2:11:

Acest început al semnelor Lui l-a făcut Isus în Cana din Galileea. El Și-a arătat slava Sa și ucenicii Lui au crezut în El (Ioan 2:11).

Una din ideile principale transmise de Ioan este că această minune era un semn care a revelat slava lui Isus și i-a făcut pe ucenici să aibă încredere în El.

Termenul de „semne” este folosit în Exodul cu referire la minunile făcute de Moise, probabil pedepsele. Așadar, semnele (sau termenul de „semn”) sunt deja folosite pentru a se referi la minuni. Și cred că Ioan nu face lucrul acesta doar pentru că Îl compară des pe Isus cu Moise (lucru pe care îl face), ci și pentru că are aceeași preocupare ca autorul Exodului, să arate că minunile erau date pentru a arăta ceva poporului – am putea spune pentru a le da informații în baza cărora ei trebuiau să acționeze – și, în mod concret, că Dumnezeu spune ceva poporului, iar poporul trebuie să răspundă.

Dr. David Redelings

Ioan este unică între evangheliile prin modul consecvent în care numește minunile lui Isus, „*semeion*” – tradus de obicei prin „semne.” Minunile nu erau menite să atragă atenția asupra lor, ci să arate spre Isus. Erau menite în special să-L identifice pe Isus atât ca „Hristosul,” cât și ca „Fiul lui Dumnezeu,” în conformitate cu scopul cărții pe care Ioan l-a rezumat în 20:30-31.

Mulți oameni au beneficiat de pe urma minunilor lui Isus, însă cei ai căror ochi fuseseră deschiși au putut vedea spre ce indicau ele: identitatea lui Hristos. De aceea, cred că Ioan folosește un cuvânt care vorbește într-un fel despre minuni, nu doar ca fiind evenimente

miraculoase mărețe, ci ca evenimente care indică dincolo de ele, spre identitatea lui Hristos. Bineînțeles, Ioan spune că de aceea a scris, pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul și, crezând, să aveți viață în numele Lui; iar semnele îndeplinesc această parte din această funcție.

Dr. Simon Vibert

Un semn este ceva făcut de Isus, care indică spre adevărata Sa identitate. Dacă îl înțelegeți doar la nivelul material al miracolului, ați scăpat din vedere esența, fie că e vorba de schimbarea apei în vin, de hrănirea miraculoasă a mulțimii cu pâine sau de vindecarea orbului. Pe întreg cuprinsul evangheliei, Ioan vede că acestea nu sunt doar lucrări minunate, ci lucrări care, dacă vezi prin ele așa cum vrea Dumnezeu, vezi adevărata revelație a identității lui Isus: că El este Pâinea Vieții, că El este Cel care a venit ca să ne dea vederea, că El aduce vinul cel nou al veacului viitor, iar noi sărbătorim asta.

Dr. Robert Plummer

Primul Paște

A doua secțiune care abordează lucrarea publică a lui Isus se concentrează în jurul unei sărbători a Paștelui, în Ierusalim. Ne vom referi la ea ca primul Paște, întrucât este primul menționat în mod specific în Evanghelia lui Ioan. Această secțiune ține de la 2:13 la 4:54.

Această secțiune începe cu relatarea curățirii Templului din Ioan 2:13-25, unde Isus i-a alungat pe negustori. Din nou accentul cade pe identitatea Lui. Iată ce L-au întrebat iudeii în Ioan 2:18:

Iudeii au luat cuvântul și I-au zis: „Prin ce semn ne arăți că ai putere să faci astfel de lucruri?” (Ioan 2:18).

Isus le-a răspuns prevestindu-Și moartea și învierea, care vor fi cel mai mare semn din toată lucrarea Sa, semnul că e Fiul lui Dumnezeu.

În comentariile făcute după această relatare, care se găsesc în Ioan 2:21-25, Ioan a menționat că Isus a mai făcut multe alte semne și, că drept urmare, mulți au crezut în Numele Său, cel puțin superficial.

După aceea, în 3:1-21, Ioan a istorisit conversația surprinzătoare dintre Isus și Nicodim, un membru al consiliului conducător al iudeilor. Accentul este pus din nou pe identitatea lui Isus, de data aceasta atât ca „Fiul Omului,” cât și ca „Fiul lui Dumnezeu,” și pe rolul mântuitor pe care a fost trimis să-l îndeplinească.

În Ioan 3:22-36 găsim o altă relatare despre Ioan Botezătorul. Aici Ioan insista că Isus e Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Și a spus că Isus venise să mărturisească despre Dumnezeu și despre mântuire, dar că aproape nimeni nu-L primea cu credință.

În Ioan 4:1-42, Ioan a consemnat întâlnirea lui Isus cu o femeie samariteană, lângă o fântână din Samaria. Încă o dată, accentul cade pe identitatea lui Isus ca Mesia, numit și Hristosul – Cel care avea să vină și să explice poporului Său toate lucrurile. Insistând că mântuirea avea să vină prin iudei, și în special prin El, Isus i-a contestat modul de gândire și a chemat-o să găsească în El viața și realitatea lui Dumnezeu după care tânjise întotdeauna. Mulți samariteni au reacționat la această învățătură punându-și încrederea în Isus.

În cele din urmă, în 4:43-54, Ioan a consemnat cel de al doilea semn miraculos al lui Isus. Asemenea celui dintâi, acesta a avut loc tot în Cana. Însă de data aceasta Isus a vindecat un copil fără ca măcar să-l vadă ori să-l atingă. Deloc surprinzător, accentul istorisirii este pus pe faptul că minunea era menită să valideze autoritatea lui Isus și că a dus la credință în cei care au văzut-o.

O temă importantă care străbate toată secțiunea referitoare la primul Paște este credința. Ioan a consemnat în Ioan 2:11 că, după primul semn, ucenicii au crezut în Isus. În 4:42, samaritenii au crezut datorită învățaturii lui Isus. Iar în 4:53, familia băiatului vindecat a crezut. Mai încolo, în Ioan 7:50 și 19:39, găsim motive să credem că și Nicodim a ajuns să creadă în Isus. Semnele lui Isus și învățatura Sa profundă erau mărturii puternice ale identității Sale și ale mântuirii pe care o oferea și mulți și-au pus credința în El.

Cu siguranță, una din temele principale ale Evangheliei lui Ioan este credința mântuitoare; credința este accentuată pe tot parcursul evangheliei. Iar accentul cade pe două aspecte: unul este că credința, sau a deveni copilul lui Dumnezeu, este lucrarea lui Dumnezeu; celălalt este că e o acțiune, ca să zic așa, din partea persoanei. Credința mântuitoare este cu siguranță înțeleasă ca dar – faptul că credem e harul lui Dumnezeu în viața noastră – însă este bazată pe ceva ce facem noi și, de aceea, trebuie să existe un aspect al cunoașterii. Trebuie să existe înțelegerea că Hristos a murit pe cruce pentru păcatele noastre. Trebuie să mai existe și o consimțire, că suntem de acord cu acest lucru. Însă e mult mai mult decât simpla cunoaștere și consimțire. Este vorba de încredere, iar acesta este un aspect crucial al credinței. Omul își întinde mâna goală pentru a primi tot ce a făcut Dumnezeu prin Fiul Său, Hristos.

Dr. Jeff Lowman

Unul din cele mai frustrante lucruri la lumea din jur e modul neglijent și iresponsabil în care e folosit cuvântul „credință.” Mulți oameni vorbesc despre credință ca și cum ar avea credință în credință. Nu așa vorbesc creștinii despre credință. Există tot felul de credințe. Acum stau într-un fotoliu. Sunt destul de sigur că mă va ține. Am credință în acest scaun. Totuși, n-aș avea credință că acest scaun va face altceva decât să mă țină. Nu are niciun alt rost. Când vorbim despre credința care mântuiește, aceasta e credința în Hristos. Înseamnă încredere și odihnă în această încredere că Hristos a făcut

tot ce este necesar pentru mântuirea noastră. Credința care mântuiește este credința în Hristos, a ști că Hristos e Cel care a plătit pentru păcatul nostru, a ști că Hristos e Cel care a cumpărat mântuirea noastră, a ști că Hristos e Cel care a făcut ispășire deplină pentru păcatele noastre, a ști că în El avem iertarea deplină de păcatele noastre. Credința care mântuiește e pur și simplu siguranța odihnei și încrederii în Hristos, știind că El a făcut asta pentru noi, că nu a mai rămas nimic de făcut și că El îi păzește de-a pururi pe cei ce vin la El prin credință. Știți, credința mântuitoare, credința care mântuiește, este o credință definită de faptul că avem încredere în Hristos – acesta e sensul ei unic și esențial. Nu ne trebuie altceva, nu dorim altceva. Știm că Hristos este suficient pentru mântuirea noastră.

Dr. R. Albert Mohler, Jr.

Din nefericire, nu toți I-au răspuns lui Isus cu credință. În 2:12-20, Isus i-a alungat pe cei care pângăriseră Templul. În 2:24-25, Isus nu S-a bazat sau *încrezut* în mulți oameni deoarece știa că nu au credință adevărată. Iar în 3:18-21, citim despre judecata viitoare a celor care refuză să creadă.

Sărbătoarea nespecificată

A treia parte a lucrării publice a lui Isus este asociată cu o sărbătoare nespecificată și se găsește în Ioan 5:1-47.

În versetele 1-15, El a vindecat un om care fusese invalid timp de 38 de ani. Însă, fiindcă era sabbatul, a fost abordat de iudei pentru încălcarea legii care interzicea lucrul în ziua sabbatului. Ioan 5:16-47 consemnează răspunsul lui Isus, în care afirmă că este dătătorul vieții veșnice tuturor celor care cred în El.

Al doilea Paște

Cea de-a patra secțiune care detaliază lucrarea Sa publică ne vorbește despre o a doua participare a lui Isus la sărbătoarea Paștelui, în Ioan 6:1-71.

Paștele era sărbătoarea în care iudeii celebrau ieșirea Israelului din Egipt. Așa că nu e de mirare că această secțiune conține multe referiri la exod. În 6:1-15, Isus hrănește în mod miraculos cinci mii de oameni cu numai cinci pâini și doi pești. Această faptă amintește de mana dată de Dumnezeu din cer lui Israel, după ce fuseseră scoși din robia egipteană.

În Ioan 6:16-24, Isus a umblat pe apă, demonstrând o și mai mare putere asupra apei decât a avut Moise când a despicat Marea Roșie. Apoi, în 6:25-71, după traversarea mării, Isus S-a prezentat ca „adevărată pâine care vine din cer,” lucru care depășește cu mult mana pe care o dăduse Dumnezeu în zilele exodului. Isus, ca adevărată pâine, a împlinit sărbătoarea Paștelui ca Cel care asigură viața adevărată tuturor credincioșilor.

Sărbătoarea Corturilor

A cincea secțiune a lucrării publice a lui Isus este axată pe participarea Sa la Sărbătoarea Corturilor, în Ioan 7:1-10:21.

În Ioan 7:1-52, Ioan a consemnat cum a participat și a împlinit Isus Sărbătoarea Corturilor.

În Ioan 7:1-52, Isus a împlinit menirea Sărbătorii Corturilor. Sărbătoarea Corturilor era o comemorare a izbăvirii din Egipt, pe care a dat-o Dumnezeu Israelului, și a asigurării apei în pustiu. De asemenea, celebra asigurarea continuă de către Dumnezeu a ploii pentru recoltă și aștepta cu nerăbdare ziua în care El Își va izbăvi definitiv poporul. În timpul praznicului, preotul ilustra îndurătoarea purtare de grijă a lui Dumnezeu turnând apă în jurul altarului Templului. Folosind această imagine a apei, Isus a declarat cu îndrăzneală că El e Cel care poate să le dea „apă vie.”

În Ioan 8:12-59, El vorbește despre adevărata poziție de fiu, numindu-Se Fiul lui Dumnezeu. Isus S-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu. Și chiar a negat că iudeii necredincioși sunt fii legitimi ai lui Avraam.

În 9:1-42, Isus a vindecat un om care fusese orb din naștere. Drept care, fariseii bănuitori au investigat cu minuțiozitate ce făcuse Isus. Necredința lor L-a determinat să afirme că în realitate ei sunt orbi, chiar dacă pretind că văd.

Isus S-a prezentat ca Păstorul cel Bun în Ioan 10:1-21. Spre deosebire de farisei, El era Păstorul cel Bun pentru că era gata să-și dea viața pentru oile Sale.

Sărbătoarea Înnoirii Templului

A șasea secțiune a lucrării publice a lui Isus consemnează evenimentele din preajma sărbătoririi Înnoirii Templului, în Ioan 10:22-11:57. Ioan 10:22-40 relatează că Isus a sărbătorit și a împlinit sărbătoarea Înnoirii Templului.

Ioan 10:22-40 consemnează că Isus a ținut sărbătoarea Înnoirii Templului. Această sărbătoare nu a fost instituită în Vechiul Testament. Ținerea ei a început în 165 î.H., după ce familia preoțească a Macabeilor a condus cu succes revolta împotriva împăratului grec Antioh Epifanes. Antioh își luase titlul de Epifanes deoarece se credea a fi o manifestare a lui Dumnezeu. El a masacrat mulți oameni în Ierusalim, a pângărit Templul și le-a poruncit evreilor să i se închine lui Zeus. Prin urmare, sărbătoarea Înnoirii Templului sărbătorea curățarea Templului prin reconsacrarea acestuia, după ce fusese recâștigat de Macabei. În ziua de azi, sărbătoarea este mai cunoscută după denumirea ebraică de Hanuka, adică „dedicare.”

Acest pasaj Îl pune implicat pe Isus în opoziție cu Antioh. Pe de o parte, Antioh a pretins în mod fals că e divin, când a masacrat poporul lui Dumnezeu și l-a pângărit Templul. Pe de altă parte, Isus este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, care face cu credincioșie lucrarea Tatălui, inclusiv oferirea vieții veșnice poporului Său. În Ioan 10:36, Isus a afirmat chiar că fusese pus deoparte – sau, cum spun unele traduceri, „consacrat” – și trimis în lume. Iar acest limbaj reamintea de consecrarea Templului la Sărbătoarea Înnoirii. Bineînțeles că Isus deja comparase reconstruirea Templului cu învierea trupului Său în Ioan 2:19-21.

Aceste teme sunt aduse în istorisirea învierii lui Lazăr din Ioan 11:1-57, care demonstrează puterea divină a lui Isus asupra morții. Iar învierea lui Lazăr din morți prefigurează și învierea lui Isus de la sfârșitul evangheliei, când toate speranțele sărbătorii Înnoirii Templului sunt în sfârșit împlinite.

Al treilea Paște

A șaptea secțiune referitoare la lucrarea publică a lui Isus este axată pe pregătirile pentru un al treilea Paște și se află în Ioan 12:1-50.

Pregătirile lui Isus pentru acest al treilea Paște menționat de Ioan au pregătit scena pentru slujirea Sa față de cei doisprezece ucenici (Ioan 13-17), precum și pentru jertfirea Sa ca miel pascal din capitolul 19. Pregătirea lui Isus a început cu ungerea Sa pentru înmormântare din 12:1-11. În versetele 12-19, Ioan a scris despre intrarea Sa triumfală în Ierusalim. În Ioan 12:20-50, Isus a anunțat public că sosise timpul să fie slăvit prin moartea și învierea Sa. Isus i-a chemat pe cei care-L auzeau să creadă în El. Însă, chiar și după ce făcuse minuni înaintea lor, mulți iudei au crezut, dar mulți alții n-au crezut.

Următoarea porțiune majoră din Evanghelia lui Ioan se ocupă de lucrarea personală a lui Isus pentru cei care Îl primiseră și crezuseră în El. Această secțiune ține de la Ioan 13:1 la 20:31.

LUCRAREA PERSONALĂ A LUI ISUS

Această secțiune a evangheliei conține relatarea ultimei cine a lui Isus cu ucenicii Săi (Cina cea de taină) și arestarea, răstignirea și învierea Sa. Este relatarea modului în care Isus Și-a revelat slava apropiatilor Săi. Ioan spune că Isus a slujit îndeaproape celor care credeau în El și că Și-a dat viața de bună voie pentru ei. Prin aceste evenimente, Isus a etalat slava lui Dumnezeu așa cum nu mai fusese văzută vreodată.

Această secțiune a Evangheliei lui Ioan dezvoltă gândul exprimat în Ioan 1:11-12, unde Ioan a scris aceste cuvinte:

[Isus] a venit la ai Săi și ai Săi nu L-au primit. Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu (Ioan 1:11-12).

În primele 12 capitole ale Evangheliei lui Ioan, Isus a slujit lumii, dar nici chiar ai Săi nu L-au primit. Apoi, începând cu capitolul 13, Isus S-a axat pe cei care L-au primit: ucenicii Săi.

Vom analiza această secțiune din Evanghelia lui Ioan în două etape. Mai întâi vom analiza evenimentele de la Cina cea de taină. În al doilea rând vom vedea ceasul gloriei supreme a lui Isus, adică moartea și învierea Sa. Să începem cu evenimentele din contextul ultimei cine.

Cina cea de taină

Lucrarea lui Isus pentru ucenicii Săi la Cina cea de taină este descrisă în patru părți distincte. În prima parte, Ioan 13:1-30, Isus i-a slujit spălându-le picioarele.

Slujirea. Isus a simbolizat întreaga Sa lucrare pământească când a spălat cu smerenie picioarele ucenicilor Săi. Acest eveniment l-a ilustrat în mod dramatic atât întruparea, cât și jertfa mântuitoare de pe cruce. Creatorul universului S-a plecat în fața alor Săi și i-a slujit spălându-le picioarele murdare și obosite. Era o slujire care avea să atingă apogeul a doua zi, pe cruce, atunci când avea să le spele sufletul murdar și trudit cu sângele Lui curățitor. După ce le-a spălat picioarele, Isus le-a dat de știre că unul dintre ucenici îl va trăda. Apoi, după ce Satan a intrat în Iuda, acesta a plecat pentru a-și duce la capăt trădarea.

După ce i-a slujit pe ucenici spălându-le picioarele, Isus i-a îmbărbătat în Ioan 13:31-14:31.

Îmbărbătarea. După plecarea lui Iuda, Isus a început cuvântarea numită frecvent „cuvântarea de despărțire,” în care Și-a pregătit ucenicii credincioși pentru faptul că îi va părăsi curând.

Cu toate că cei ce-L ascultau erau apostolii, cu siguranță există motive pentru care cuvântarea a trebuit să fie păstrată pentru generațiile viitoare de lucrare apostolică. Altfel spus, pot exista noțiuni transferabile pentru orice persoană care vrea să trăiască ca apostol sau ucenic, ca unul care învață și care înțelege că suntem trimiși în lume. Dacă îți înțelegi vocația, atunci descoperi o mulțime de învățături minunate în cuvântarea din odaia de sus. Cred că în acest pasaj sunt aplicații specifice pentru lideri. Citirea acestor capitole aduce un mare beneficiu celor chemați în poziții de conducere în trupul lui Hristos, bărbați și femei. Dar ce spun eu de obicei e că esențialul creștinismului este cu adevărat personificat de Isus în Ioan 17, întrucât El își împarte rugăciunea, rugându-Se pentru apostoli și apoi zicând: „Și mă rog nu numai pentru ei, ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor.” Deci această întreagă secțiune din Ioan 14, 15, 16 și 17 este un du-te-vino între cei doisprezece și cei care vor sluji în roluri asemănătoare când cei doisprezece nu vor mai fi. Așadar, eu văd că această secțiune e pentru toți credincioșii.

Dr. Steve Harper

Isus Și-a început cuvântarea de rămas bun zicând că a sosit clipa să fie slăvit – însemnând că avea să moară, să învie din morți și să Se înalțe la Tatăl Său în ceruri. Ucenicii Săi trebuiau să trăiască de acum încolo fără prezența Sa trupească, fără să umble, să vorbească și să trăiască printre ei. El a prevestit și că Petru era pe cale să se lepede de El de trei ori. Însă știa că aceste vești grele îi tulburau pe ucenici, așa că i-a îmbărbătat și i-a liniștit că, în cele din urmă, îi va aduce și pe ei la Tatăl. Și le-a spus că nu-i va lăsa singuri; le va trimite Duhul Sfânt ca să le slujească în locul Lui. Iată promisiunea făcută în Ioan 14:26:

Dar Mângâietorul, adică Duhul Sfânt, pe care-L va trimite Tatăl, în Numele Meu, vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu (Ioan 14:26).

Isus a făgăduit că ucenicii Lui nu vor fi niciodată singuri. Ei vor fi târâți la judecată și vor fi persecutați de lume, dar niciodată nu vor fi nevoiți să apere Numele lui Isus sau să se apere singuri. Duhul Adevărului le va da putere să vorbească și să scrie în Numele lui Isus cu autoritate și fără greș.

După ce Și-a mângâiat ucenicii, Isus i-a pregătit pentru plecarea Sa și pentru lucrarea lor viitoare, în Ioan 15:1-16:33.

Pregătirea. La sfârșitul secțiunii anterioare, Isus și ucenicii Săi au părăsit locul unde fuseseră și Isus a început o nouă parte a cuvântării Sale. A început spunând că El este „adevărata viță” în Ioan 15:1-8. Această metaforă făcea trimitere la Psalmul 80:8 și Isaia 5:1-7, unde Israelul era descris ca o viță plină de slavă. Din cauza eșecului și păcatului lui Israel, națiunea a fost numită mai târziu „coardă de viță sălbatică” în Ieremia 2:21. Însă Isus a folosit această imagine pentru a-i asigura pe ucenicii Săi că El Însuși reconstitua o națiune adevărată și credincioasă a lui Israel și că ei făceau parte din acest plan mareț. Ascultați ce spune în Ioan 15:1-5:

Eu sunt adevărata viță ... Eu sunt Vița, voi sunteți mlădițele. Cine rămâne în Mine și în cine rămân Eu, aduce multă roadă; căci despărțiți de Mine, nu puteți face nimic (Ioan 15:1-5).

Afirmând că este adevărata viță, Isus spunea că, într-un sens important, El Însuși e Israelul. Isus reprezenta Israelul și a împlinit destinul lui. Israelul nu reușise să stabilească împărăția lui Dumnezeu pe pământ, însă Isus reușea. Iar ucenicii Săi erau mlădițele viței. Făceau parte din poporul lui Dumnezeu și erau agenții prin care Dumnezeu avea să-și îplinească planul pentru veacuri.

Dar Isus știa și că lumea îi va urî pe ucenicii Săi, întrucât Îl urăse pe El. De aceea, i-a asigurat că le deschide ușa rugăciunii către Tatăl. Ei erau ambasadorii Săi, reprezentanți plenipotențitari pe pământ. Din acest motiv, Tatăl va lua aminte la rugăciunile lor ca și cum chiar Isus le-ar fi rostit. Așa cum le-a spus în Ioan 16:23-24:

În ziua aceea, nu Mă veți mai întreba de nimic. Adevărat, adevărat vă spun că, orice veți cere de la Tatăl, în Numele Meu, vă va da. Până acum n-ați cerut nimic în Numele Meu: cereți și veți căpăta, pentru ca bucuria voastră să fie deplină (Ioan 16:23-24).

După ce Și-a pregătit ucenicii, Isus S-a rugat pentru ei în Ioan 17:1-26.

Rugăciunea. Rugăciunea lui Isus din Ioan 17 este numită adesea Rugăciunea de Mare Preot, pentru că El a mijlocit ca preot pentru cei care-L urmau. Isus S-a rugat mai ales ca Tatăl să-I ocrotească ucenicii așa încât mulți alții să vină la credință prin ei. El S-a rugat ca ei și cei care vor fi ucenicii lor să fie păziți de atacurile forțelor lumii, ca unitatea lor să-i întărească și ca Dumnezeu să fie slăvit prin viața lor.

Isus știe că nu mai are mult timp, că, așa cum spunea El, a venit clipa să Se ducă înapoi ca să fie cu Tatăl când erau una înainte de întemeierea lumii. Iar în acest timp, Isus spune că i-am păzit pe toți pe care Mi i-ai dat, în afară de unul, fiul pierzării, ca să se împlinescă Scripturile. Deci Se roagă Tatălui pentru ucenicii Săi. El spune: Am lucrat cu ei vreo trei ani, trei ani și jumătate, ca să-i sfințesc, să-i aduc până la acest punct, însă acum nu voi mai fi aici cu ei. Așadar Tată, Te rog păzește-i, continuă Tu acest proces de sfințire, întrucât ei vor avea de înfruntat mari încercări și persecuții, și cum vor răzbate prin toate acestea? Deci, așa cum am mai spus, aceasta este o rugăciune ca Dumnezeu să le poarte de grijă ucenicilor Săi în pregătirea pentru lucrare, încercări, persecuții și martiraj – lucruri care aveau să vină asupra lor – pentru lucrurile pe care aveau să le sacrifice pentru a răspândi mesajul evangheliei lui Isus Hristos.

Rev. Thad James

După ce a descris Cina cea de taină, Ioan a consemnat moartea și învierea lui Isus în Ioan 18:1-20:31.

Moartea și învierea

În Evanghelia lui Ioan, moartea și învierea lui Isus, împreună cu evenimentele asociate, sunt descrise adesea ca ceasul slăvirii lui Isus. În Vechiul Testament, cuvântul „slavă” se referă adesea la prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său. De-a lungul istoriei lui Israel, slava lui Dumnezeu a însoțit poporul. Slava Sa era norul care i-a călăuzit pe israeliți în timpul peregrinării prin pustiu din Exodul 16:10. A fost în tabernaculul lui Dumnezeu în Exodul 40:34-35. Și slava lui Dumnezeu a locuit în Templul lui Solomon în 1 Împărați 8:11. Corespunzător acestei slave, cuvântul „slavă” din Evanghelia lui Ioan se referă la Isus ca Dumnezeu întrupat care a locuit în mijlocul poporului Său. Însă când Isus Se referea la „ceasul proslăvirii Sale,” El Se gândea la acel punct specific din viața Sa în care slava Sa va fi arătată lumii în cel mai profund mod posibil. Cu alte cuvinte, Se referea la moartea și învierea Lui.

În mod normal, noi nu ne gândim că moartea e slăvită. Însă moartea și învierea lui Isus a cumpărat împăcarea pentru poporul lui Dumnezeu. Jertfa Sa de bună voie și învierea Sa au adus mântuire și viață oricui a crezut în El și L-a primit ca Mesia. Ele au descoperit dragostea și puterea lui Dumnezeu pentru noi în moduri de care altfel nu ne-am fi dat seama niciodată. Au fost tragice, dar frumoase. Și I-au adus lui Dumnezeu nemărginită cinste și laudă. Pe scurt, au fost cele mai slăvite evenimente din istoria omenirii.

Relatarea morții și învierii lui Isus se împarte în trei secțiuni principale, începând cu arestul și procesele din Ioan 18:1-19:16.

Arestarea și procesele. Mai întâi, citim despre arestarea lui Isus în 18:1-11. După ce Iuda L-a dat în mâinile autorităților, au venit soldați și persoane oficiale de la marele

preot și farisei și L-au arestat. În 18:12-27, Isus a fost dus la marele preot Caiafa ca să fie interogat. În acest timp, Petru s-a lepădat de Isus de trei ori, exact cum prevestise El.

Apoi, Isus a fost judecat de guvernatorul roman Pilat, în 18:28–19:16. Pilat a tras concluzia că e nevinovat, dar nu L-a eliberat de frica iudeilor. Însă adevărata putere din spatele arestării și proceselor lui Isus era chiar Dumnezeu. Nici Pilat și nici Caiafa nu erau stăpâni pe situație. Totul s-a întâmplat după planul lui Dumnezeu. Așa cum citim în Ioan 19:10-11:

Pilat I-a zis: „Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te răstignesc și am putere să-Ți dau drumul!” „N-ai avea nicio putere asupra Mea”, i-a răspuns Isus, „dacă nu ți-ar fi fost dată de sus” (Ioan 19:10-11).

A doua secțiune principală din relatarea morții și învierii lui Isus este răstignirea din Ioan 19:16-37.

Răstignirea. În relatarea morții lui Isus, Ioan a explicat cum evenimentele specifice ale răstignirii au împlinit câteva așteptări vechi-testamentare privitoare la Mesia. Aceste detalii au demonstrat că Isus nu a fost luat prin surprindere; totul se întâmpla în conformitate cu planul lui Dumnezeu.

În tot timpul arestării, judecății și răstignirii, Isus Și-a păstrat demnitatea în liniște, fără a îngenunchea. Fiul lui Dumnezeu Și-a dat viața pentru ai Săi, iar făcând asta a revelat slava lui Dumnezeu într-un mod în care nu mai fusese revelată până atunci. Până unde va merge Dumnezeu pentru a-i elibera pe ai Săi? Până la capăt, la cruce!

Biblia spune că Isus a mers la cruce pentru bucuria pusă înaintea Lui. Crucea a fost cel mai greu lucru făcut vreodată de cineva. Niciodată n-a existat o suferință mai mare decât cea prin care a trecut Fiul lui Dumnezeu pe cruce, căci El nu a murit doar de o moarte fizică dificilă, brutală, ci a suferit încărcătura păcatelor noastre și furia lui Dumnezeu. A fost cel mai greu lucru făcut de cineva, însă Isus l-a făcut pentru bucuria care-I era pusă înainte. De ce să fi făcut asta? A făcut-o fiindcă știa ce va ieși din ea. O etalare a slavei lui Dumnezeu. O etalare a iubirii, dreptății, furiei, sfințeniei, îndurării și milei Lui, toate înmănunchindu-se frumos pe cruce într-un fel în care-L vedem pe Dumnezeu așa cum este și putem să ne închinăm Lui toată veșnicia, când ne strângem în jurul Mielului care a fost înjunghiat. Tronul Său este locul nostru de închinare. Deci Dumnezeu Și-a etalat caracterul și slava și ne-a arătat cine este pe cruce, iar noi ne închinăm Lui. În această cruce, El aduce pe mulți fii la slavă. Și acesta e motivul pentru care a putut să o facă cu bucurie, pentru ce produce ea în final.

Dr. K. Erik Thoennes

A treia parte a relatării morții și învierii lui Isus se încheie cu învierea propriu-zisă, în Ioan 20:1-31.

Învierea. În concordanță cu Ioan 20:1-9, mormântul lui Isus a fost o realitate istorică. Maria, Petru și Ioan au văzut că Isus nu era acolo. În 20:10-31, Isus i Se arată Mariei Magdalena, ucenicilor și lui Toma. Aceste relatări arată că ucenicii lui Isus erau destul de sceptici și nu erau naivi.

În particular, Toma nu fusese prezent când Isus Se arătase prima dată ucenicilor. Toma era sceptic. El dorea dovezi. N-avea de gând să creadă nu știu ce poveste aiurită despre o înviere. Iar mărturisirea lui din versetul 28 este apogeul narațiunii lui Ioan, în care Toma L-a recunoscut pe Isus cu cuvintele: „Domnul meu și Dumnezeuul meu.”

Este destul de surprinzător că, atunci când Toma aude de la ceilalți ucenici (pe care îi cunoaște personal și cu care a călătorit în toată această vreme) că L-au văzut pe Isus înviat, el pur și simplu nu poate accepta asta. Doar nu-i spun niște străini asta. Și toți spun același lucru. Iar el pur și simplu nu poate crede așa ceva. Eu bănuiesc că are legătură cu neputința lui de a risca să creadă și să fie dezamăgit din nou. Cred că-i este frică să nu fie dezamăgit din nou.

Dr. David Redelings

Aveți relatarea când Toma se îndoiește și spune faimoasele cuvinte: „Dacă nu voi vedea în mâinile Lui semnul cuielor și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor și dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede.” Lui Toma i se reproșează deseori că este „Toma Necredinciosul”, fiindcă nu-L crede pe Isus, dar eu cred că ar trebui să fim mai puțin aspri cu el. În primul rând, Ioan ne spune că Toma nu era împreună cu cei doisprezece când Isus a venit în mijlocul lor și li S-a arătat. În al doilea rând, dacă credem că ucenicii au fost aleși ca să fie martori oculari ai învierii lui Isus, atunci într-un sens era necesar ca Toma să vadă pentru a crede. Iar în al treilea rând, ar trebui să mai spunem că, atunci când Isus a venit în mijlocul lor și i S-a arătat lui Toma, Toma este cel care face cea mai clară și mai îndrăzneală mărturisire de credință din toată evanghelia. El Îl numește „Domnul meu și Dumnezeuul meu.” Și astfel, Ioan continuă explicând, la sfârșitul capitolului 20, că Isus a spus pentru că ai văzut, ai crezut, dar de acum încolo binecuvântați vor fi cei care n-au văzut și totuși au crezut. Într-un sens, Toma trebuia să vadă ca să creadă, dar într-un alt sens eu și cu tine ajungem să vedem, nu văzându-L pe Isus în fața noastră, ci ajungând să înțelegem și să apreciem tot ce au văzut ei și ajungând să credem. Prin urmare, cred că uneori suntem un pic nedrepti cu Toma, întrucât el a avut un rol unic și este un model important de om care atunci când L-a văzut pe Isus așa cum este cu adevărat a exprimat o credință minunată în El. De fapt, el este un model și pentru noi, ca atunci când pricepem cine este Isus, să cădem și noi cu fața la pământ și să ne închinăm Lui.

Dr. Simon Vibert

Ultima secțiune a Evangheliei lui Ioan este concluzia relatării vieții și lucrării pământești a lui Isus, consemnată în Ioan 21:1-25.

CONCLUZIA

Această concluzie preia teme din întreaga evanghelie, îndreptând apoi atenția cititorilor spre viitor. Asemenea capitolului precedent, relatează una din arătările lui Isus de după înviere, în versetele 1-14. Însă accentul narațiunii nu este pus pe actul arătării. Atât în versetul 1, cât și în versetul 14, Ioan a scris despre această arătare ca despre o revelație, folosind același cuvânt pe care l-a folosit în 2:11, unde a spus că Isus „Și-a arătat slava Sa.” Prin urmare, în loc să folosească această arătare doar ca o simplă dovadă a învierii, Ioan a dorit ca noi să citim această relatare ca o întregire a descoperirii lui Isus și a slavei Sale, care a început în primul capitol și a continuat de-a lungul tuturor relatărilor din evanghelia sa.

În plus, concluzia confirmă și autoritatea apostolilor și a altor ucenici de a depune mărturie cu privire la Isus, în ciuda faptului că Petru, apostol proeminent, se lepădase de Isus de trei ori. În Ioan 21:15-23, Isus a contracarat lepădările lui Petru prin iertarea și restabilirea lui de trei ori. Iar în cadrul acestor restabiliri, l-a însărcinat să aibă grijă de turma lui Dumnezeu. Isus este Păstorul cel Bun, dar acum îl desemnează pe Petru să-L urmeze în purtarea de grijă față de poporul lui Dumnezeu.

Toate celelalte evanghelii se termină cu o formă a Marii Trimiteri – porunca lui Isus ca apostolii și ceilalți ucenici să zidească Biserica. Iar această istorisire a restabilirii lui Petru este modul în care Ioan privește viitorul bisericii. Isus făgăduise că va fi întotdeauna cu ai Săi și a profitat de acest moment pentru a lămuri că una din căile prin care va fi întotdeauna cu poporul Său este prin intermediul altor păstori, asemenea lui Petru. După cum a scris chiar Petru mai târziu în 1 Petru 5:1-2:

Sfătuiesc pe prezbiterii (sau: bătrânii) dintre voi, eu, care sunt un prezbiter (sau: bătrân) ca și ei, un martur al patimilor lui Hristos, și părtaș al slavei care va fi descoperită: Păstoriți turma lui Dumnezeu, care este supt paza voastră... (1 Peter 5:1-2)

Cei mai mulți cercetători cred că Evanghelia lui Ioan a fost scrisă când ultimii apostoli mureau. E posibil chiar ca Ioan să fi fost ultimul apostol în viață în acel moment. De aceea, era important ca poporul lui Dumnezeu să afle că Isus e încă prezent prin păstoria turmei Sale. De fapt, nu Petru, sau oricare alt apostol, era cel ce conducea biserica, ci Isus pe urmele căruia pășeau. Ei slujeau doar ca ambasadori și ajutoare ale Sale. Și Isus a promis că Se va întoarce după ai Săi, în trup și permanent, ca să-i călăuzească în viitor.

Întrucât am abordat contextul, structura și conținutul Evangheliei lui Ioan, putem acum să examinăm câteva teme principale pe care le-a accentuat Ioan.

TEME PRINCIPALE

Ioan a enumerat câteva teme importante în afirmarea scopului său din Ioan 20:30-31, unde citim aceste cuvinte:

Isus a mai făcut înaintea ucenicilor Săi multe alte semne care nu sunt scrise în cartea aceasta. Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu; și, crezând, să aveți viața în Numele Lui (Ioan 20:30-31).

În această secțiune a lecției noastre ne vom concentra pe patru teme strâns legate între ele, extrase din afirmația scopului lui Ioan: actul credinței, identitatea lui Isus ca Hristos, identitatea Sa paralelă ca Fiul al lui Dumnezeu și binecuvântarea vieții pe care o aduce. Să începem cu accentul pus de Ioan pe credință.

CREDINȚA

Ioan a folosit cuvântul grecesc *pisteuo*, care înseamnă „a crede,” de 106 ori. Celelalte trei evanghelii au folosit laolaltă acest cuvânt de 34 de ori, adică aproximativ o treime din totalul lui Ioan. Această deosebire de accent arată cât de importantă este ideea credinței pentru relatarea lui Ioan.

În Evanghelia lui Ioan, noțiunea de credință este strâns legată de alte noțiuni reprezentate prin cuvinte precum „a primi,” „a veni la” și „a cunoaște.” Așadar, a crede în Isus înseamnă a-L primi, a veni la El, a-L cunoaște în sensul unei experiențe interpersonale.

Acest fel de credință, de primire, de cunoaștere și de venire la Isus începe adeseori ca un moment de decizie personală de a avea încredere și a-L urma pe Isus – același lucru pe care creștinii de azi îl numesc frecvent „convertire.” Când convertirea este autentică, ne face să participăm la lucrarea lui Dumnezeu și să primim binecuvântările Sale în felurite moduri. În această secțiune a evangheliei sale, Ioan a făcut referire la convertire prin expresii ca a deveni copiii lui Dumnezeu și a primi viața veșnică. Iată cum descrie el credința în Ioan 1:12:

Dar tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu (Ioan 1:12).

Găsim un limbaj similar în Ioan 3:36, unde citim următoarele cuvinte:

Cine crede în Fiul, are viața veșnică; dar cine nu crede în Fiul, nu va vedea viața (Ioan 3:36).

În asemenea pasaje, credința este actul sincer, din toată inima, de bizuire pe Isus și de dedicare față de El, care ne unește cu El. Ne face parte a lucrării lui Dumnezeu în istorie și va ajunge la plinătate numai când Isus va fi descoperit în toată slava Sa.

Bun, este important să înțelegem că Ioan nu folosește mereu cuvântul „a crede” în același fel. În unele pasaje, îl folosește pentru a descrie credința superficială – ceea ce teologii au numit adesea credință „temporară” sau „ipocrită.” De exemplu, ascultați relatarea lui Ioan din 2:23-24:

Pe când era Isus în Ierusalim, la praznicul Paștelor, mulți au crezut în Numele Lui; căci vedeau semnele pe cari le făcea. Dar Isus nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți (Ioan 2:23-24).

Isus nu Se încredea în acești oameni deoarece credința lor era superficială. Nu era credința sinceră pe care teologii o numesc de multe ori „credință mântuitoare”.

De cele mai multe ori ne putem da seama din contextul în care vorbește Ioan despre „a crede” că se referă de obicei la adevărata credință mântuitoare – adevărata încredere în Isus ca Mântuitor și Domn. Pentru Ioan, Isus – obiectul credinței noastre – e tot ce contează. Nu puterea credinței noastre este cea care ne mântuiește, ci puterea Celui în care credem.

Întrucât am parcurs tema credinței în Isus, să ne îndreptăm acum atenția spre unul din lucrurile principale pe care a vrut Ioan să le credem despre Isus, și anume că El este Hristosul, Mesia, împlinirea străvechilor făgăduințe făcute de Dumnezeu poporului Său Israel.

HRISTOSUL

Numindu-L pe Isus „Hristos,” Ioan L-a identificat în mod clar ca Împăratul lui Israel. În definitiv, în secolul întâi termenul de „Hristos” sau „Mesia” devenise echivalentul funcțional pentru „împăratul lui Israel.” Acesta era Hristosul. Însă faptul că Isus era Împăratul lui Israel avea multe implicații, iar Ioan atrage atenția asupra câtorva.

De exemplu, el a subliniat că Isus, asemenea împăraților lui Israel și Iuda din Vechiul Testament, întru chipa poporul peste care domnea. Isus a devenit tot ce Israel nu a reușit să fie și, în consecință, a primit toate binecuvântările pe care Israel nu le putuse dobândi. Ca Împărat al lui Israel, Isus a reprezentat Israelul din toate punctele de vedere și a slujit atât ca înlocuitor al lor, cât și ca făgaș al binecuvântărilor lui Dumnezeu pentru ei.

În Ioan 15:1-8, Ioan a dovedit acest adevăr cu privire la Isus spunând că e adevărata viță și că cei care-L urmează sunt mlădițele Lui. Ascultați ce a spus Isus în Ioan 15:5-8:

Eu sunt Vița, voi sunteți mlădițele. Cine rămâne în Mine și în cine rămân Eu, aduce multă roadă... Dacă aduceți multă roadă, prin aceasta Tatăl Meu va fi proslăvit; și voi veți fi astfel ucenicii Mei (Ioan 15:5-8).

Pe tot parcursul Vechiului Testament, Israel fusese portretizat ca vița lui Dumnezeu. Găsim această imagine în texte precum Psalmul 80, Ieremia capitolul 2, Ezechiel capitolul 17 și Osea capitolul 10. Mai mult decât atât, familia regală a lui David

și chiar mărețul viitor Mesia erau reprezentați ca ramura din care avea să crească tot poporul lui Dumnezeu. Vedem lucrul acesta în locuri precum Isaia 11:1. Deci, pe acest fundal, când Isus a afirmat că e adevărata viță și singura cale spre a-I fi plăcut lui Dumnezeu și a-L slăvi, ucenicii vor fi înțeleși că El e adevăratul Împărat al lui Israel, care își reprezenta și întruchipa poporul.

Însă care sunt implicațiile acestei idei, că Isus, în calitate de Împărat, este adevăratul Israel? În primul rând înseamnă că Isus împlinea tot ce Israelul fusese chemat să fie. Israel eșuase în tot ceea ce Dumnezeu îl chemase să fie și să facă. Dar, acolo unde Israel a eșuat din cauza păcatului, Isus a izbândit în mod desăvârșit. El a împlinit destinul Israelului. În persoana Sa, Isus a însumat secole de istorie vechi-testamentară și a revelat prezența glorioasă a lui Dumnezeu așa cum numai El ar fi putut să o facă. Din această cauză, adevăratul popor al lui Israel nu mai este identificat pe baza apartenenței la națiunea Israel, ci sunt cei care sunt mlădițe în adevărata Viță – credincioșii în Hristos, care sunt uniți cu El prin credință.

Discuția noastră despre rolul reprezentativ al lui Isus ca Hristos se va axa pe trei moduri în care a împlinit El așteptările vechi-testamentare referitoare la Mesia, care au fost deosebit de importante în Evanghelia lui Ioan. Mai întâi, Isus a împlinit Templul, apoi a împlinit așteptările create de sărbătorile lui Israel și, în cele din urmă, a împlinit Legea lui Dumnezeu. Vom analiza fiecare dintre aceste idei, începând cu modul în care Isus a împlinit Templul.

Templul

Unul din motivele pentru care Templul era important în Scriptură este că era un loc în care Dumnezeu promisese că va fi prezent, într-un mod special, în mijlocul poporului Său. Sigur, știm că Dumnezeu este omniprezent; El este pretutindeni tot timpul. Însă atunci când vorbim despre prezența Sa specială, ne gândim la *manifestările* prezenței Sale – momente când Dumnezeu „Și-a concentrat” prezența în anume locuri, adesea într-un mod vizibil glorios.

Prezența lui Dumnezeu în tabernacul și în templu e importantă deoarece cele două sunt universul în miniatură. Ele sunt microcosmosuri ce reprezintă lumea și astfel prezența lui Dumnezeu acolo reprezintă de fapt prezența Sa în lume. Lumea este templul pe care l-a făcut, în care să aibă părtășie cu poporul Său. Apoi, când Adam s-a răzvrătit, Dumnezeu a ales spița acestui popor, care avea să devină națiunea Israel, și Și-a făcut locuința în mijlocul lor; locuința Lui în mijlocul lor e în această copie miniaturală a ceea ce a fost universul. Prezența Lui acolo este unică, deoarece acela e locul unde merge Israel ca să fie în prezența lui Dumnezeu, la tabernacul și mai târziu la templu; e și o avanpremieră a ceea ce va face Dumnezeu în lumea întregă. Când Dumnezeu umple tabernaculul, la dedicare (când acesta este terminat la sfârșitul Exodului), și mai târziu, când umple templul (la finalizarea construcției, în 1 Împărați 8), vedem de

fapt o avanpremieră a ceea ce se va întâmpla în univers, când slava lui Dumnezeu va fi deplin cunoscută.

Dr. James Hamilton

Tema prezenței speciale a lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său este împlinită în câteva etape în istoria biblică. La început, Grădina Edenului era locul sfințit de pe pământ unde putea fi găsită prezența specială, centrală, a lui Dumnezeu. Ea trebuia să fie sala tronului pe pământ, de unde umanitatea trebuia să sfințească tot pământul, transformând întreaga lume în împărăția sfântă a lui Dumnezeu.

Apoi, când Dumnezeu a desemnat Israelul ca preoția Sa împărătească, a asociat prezența Sa specială mai întâi cu tabernaculul și apoi cu templul. Ornamentele și mobilierul tabernaculului și templului erau modelate după Grădina Edenului și ambele, atât tabernacul, cât și templul, aveau aceeași funcție ca și Grădina. Scriptura confirmă această legătură indicând că tabernaculul și templul erau tronul împărătesc al lui Dumnezeu pe pământ – locuri unde El locuia plin de slavă în mijlocul poporului Său. Faptul acesta este lămurit în pasaje precum 1 Cronici 28:2, Psalmul 11:4 și Isaia 6:1. Acestea erau cele mai sacre zone de pe pământ. Erau locuri unde binecuvântările lui Dumnezeu puteau fi obținute fără greutate de poporul Său. Și, la fel ca Grădina Edenului, erau centrul împărăției Lui, de unde oamenii trebuiau să sfințească pământul ca împărăție a Sa. Și, conform Evangheliei lui Ioan, un mod vital de a înțelege importanța lui Isus este să vedem că El împlinește tema vechi-testamentară a tabernaculului și templului lui Dumnezeu. Ascultați ce scrie Ioan în Ioan 1:14:

Și Cuvântul S-a făcut trup și a locuit printre noi, plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl (Ioan 1:14).

Când Ioan a spus că Isus „a locuit printre noi,” a folosit verbul grec *skenoō*, care este înrudit cu substantivul *skēnē*, care înseamnă cort sau tabernacul. De fapt, același substantiv este folosit pentru tabernaculul sacru al lui Dumnezeu în Septuaginta – traducerea Vechiului Testament în limba greacă. Folosind acest verb și asociindu-l cu „slava” prezenței lui Dumnezeu, Ioan a lămurit că Isus oferă acum același acces în prezența specială a lui Dumnezeu care existase înainte la tabernacul.

Ioan subliniază aceeași idee cu privire la templu în Ioan 2:19-21, unde citim această relatare:

Drept răspuns, Isus le-a zis: „Stricați Templul acesta și în trei zile îl voi ridica.” Iudeii au zis: „Au trebuit patruzeci și șase de ani, ca să se zidească Templul acesta, și Tu îl vei ridica în trei zile?” Dar El le vorbea despre Templul trupului Său (Ioan 2:19-21).

Aici, Ioan a arătat clar că Isus e și împlinirea templului.

Ioan a mai arătat că, chiar și după ce Isus nu mai era prezent în mod fizic pe pământ, ucenicii Săi se vor bucura de prezența specială a lui Dumnezeu. Din acest motiv a spus Isus femeii samaritene în Ioan 4:21 că vine rapid ziua când nici templul din

Ierusalim și nici locul sfânt al Samariei nu vor mai avea vreo prioritate în închinarea la Dumnezeu; așa cum a spus Isus în Ioan 4:23-24:

Dar vine ceasul și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr... Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh și în adevăr” (Ioan 4:23-24).

Cuvintele adresate de Isus femeii samaritene ar trebui să fie o mare încurajare pentru biserica contemporană, întrucât trăim chiar în ceasul despre care vorbea El. În zilele noastre, Isus nu este prezent fizic pe pământ. Potrivit textului din Evrei 8:2 și 9:11-12, El locuiește fizic în tabernaculul lui Dumnezeu din cer, însă cu noi duhovnicește, mai ales când ne strângem împreună ca biserica Sa. Vedem lucrul acesta în locuri precum Matei 18:20 și 1 Petru 2:4-9. Și, fiindcă Isus este cu noi, acum noi suntem templul sacru al prezenței speciale a lui Dumnezeu pe pământ.

Însă chiar și această minunată împlinire a templului în Hristos va fi întrecută atunci când Isus va reveni în slavă. Pasaje precum Apocalipsa 21:1-5 arată că, la întoarcerea Sa, Hristos va transforma întreaga creație în locuința lui Dumnezeu. Atunci Hristos și Tatăl vor fi prezenți întotdeauna cu noi și întreg pământul va fi plin de slava lui Dumnezeu.

Al doilea mod în care Isus a împlinit așteptările mesianice ale Vechiului Testament în Evanghelia lui Ioan a fost împlinind semnificației sărbătorilor Israelului.

Sărbătorile

Așa cum am menționat mai devreme, o mare parte din Evanghelia lui Ioan poate fi structurată în jurul câtorva sărbători la care a participat Isus. Printre acestea au fost diverse celebrări ale Paștelui, Corturilor și Înnoirii. Dumnezeu a instituit aceste sărbători pentru a identifica Israelul ca preoție împărătească și a le da ocazii regulate de a se bucura de binecuvântările prezenței Sale speciale din tabernacul și templu. Iar Ioan a arătat clar în evanghelia sa că Isus a împlinit semnificația acestor sărbători.

Sărbătoarea Paștelui era una dintre cele trei sărbători anuale principale ale Israelului. Ea celebra ieșirea Israelului din Egipt. Pe scurt, Isus a împlinit această sărbătoare deoarece a fost ca mielul care era sacrificat și mâncat de Paște și al cărui sânge simboliza eliberarea Israelului din Egipt. Toți cei patru scriitori ai evangheliilor L-au identificat pe Isus ca adevăratul Miel de Paște. Însă doar Ioan a subliniat faptul acesta redând cuvintele lui Ioan Botezătorul care a spus: „Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!” în Ioan 1:29. În Ioan 19:33, Ioan a relatat și că, atunci când Isus a murit, soldații „nu I-au zdrobit fluierile picioarelor,” ca împlinire a cerințelor din Exodul 12:46, care specificau că oasele mielului ales pentru Paște nu trebuie sfărâmate. În acest fel și în multe altele, Ioan a arătat că Isus a împlinit simbolismul și semnificația Paștelui.

În Ioan 7:2, 37, Ioan a relatat și participarea lui Isus la o altă sărbătoare din cele trei sărbători anuale ale Israelului: Sărbătoarea Corturilor. Unul din cele mai importante ritualuri ale acestei sărbători implica turnarea apei în amintirea felului în care Dumnezeu dăduse Israelului apă în pustiu și ploaie an de an pentru recolte și în anticiparea modului în care avea să toarne șuvoaie de binecuvântări peste poporul Său în zilele din urmă. Ioan

a făcut o legătură puternică între această ceremonie și Isus, arătând că Isus este canalul tuturor binecuvântărilor pe care le va turna Dumnezeu în punctul culminant al istoriei. În mod concret, Ioan a relatat că, în ultima zi a Sărbătorii Corturilor, Isus Și-a anunțat puterea de a împărți binecuvântările lui Dumnezeu. Ascultați ce le-a spus mulțimilor în Ioan 7:37:

Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea (Ioan 7:37).

Ioan a spus că râurile de apă vie ale binecuvântării lui Dumnezeu curg din Isus. Binecuvântarea trecută, binecuvântarea prezentă și binecuvântarea viitoare, toate vin prin El. În acest mod, Isus este împlinirea tuturor speranțelor primirii binecuvântărilor lui Dumnezeu ilustrate de Sărbătoarea Corturilor.

În fine, în Ioan 10:22-39, Isus a sărbătorit Înnoirea Templului sau Hanuka. Sărbătoarea Înnoirii nu era una din sărbătorile majore ale Israelului instituite în Vechiul Testament, însă era importantă pentru viața Israelului din primul secol fiindcă celebra victoria Israelului din 165 î.H. împotriva asupritorilor greci, precum și rededicarea altarului și a templului, care a avut loc după această victorie. În Ioan 10:30, pe când celebra Sărbătoarea Înnoirii Templului, Isus a făcut o afirmație neașteptată.

Eu și Tatăl una suntem (Ioan 10:30).

Iudeii au înțeles că afirma că e Dumnezeu și au reacționat încercând să-L împoaște cu pietre. Isus S-a apărat spunând despre Sine în Ioan 10:36:

Eu, pe care Tatăl M-a sfințit (Ioan 10:36).

Când Isus a spus că a fost „sfințit,” a folosit termenul grecesc obișnuit *hagiazō*, care este folosit de Scripturi de multe ori pentru a se referi la dedicarea și consacrarea din cadrul ceremoniilor templului. În acest context, *hagiazō* e aproape sinonim cu termenul grecesc *egkainia* — cuvântul tradus prin „înnoire” în expresia „Sărbătoarea Înnoirii”.

În acest fel, Ioan L-a asociat îndeaproape pe Isus cu sărbătorirea înnoirii sau consacrării templului. Sărbătoarea celebra punerea deoparte a templului pentru prezența lui Dumnezeu. Și, într-un mod asemănător, Isus a fost pus deoparte ca împlinire a prezenței speciale a lui Dumnezeu pe pământ.

Pe lângă faptul că arată că Isus a împlinit năzuințele legate de templu și sărbători, Ioan dovedește și că Isus a împlinit legea lui Dumnezeu.

Legea

Cu toate că creștinii sunt de multe ori obișnuiți să gândească despre legea lui Dumnezeu în termeni sumbri – ca ceva care ne condamnă – trebuie să ne aducem aminte că legea a fost dată credincioșilor adevărați ca ghid care îndrumă spre binecuvântările lui Dumnezeu.

Când te uiți la lege în Biblie, e limpede că oamenii care o citeau nu credeau că citesc doar o listă de reguli și norme. Era o îndrumare pentru viață. Și astfel ei puteau să o citească știind că, dacă țin legea, vor fi binecuvântați. Și cred că există câteva motive pentru asta. Unul este că legea e revelația lui Dumnezeu. Legea ne spune cum vrea Dumnezeu să trăim. Psalmistul spune în Psalmul 40:8: „Vreau să fac voia Ta, Dumnezeule!” Prin urmare, când ne aliniem la voia lui Dumnezeu, când înțelegem ce este voia lui Dumnezeu, ne simțim binecuvântați și bucuroși că facem ceea ce trebuie să facem și că nu facem ce ni se spune să nu facem. Deci, simplul fapt că este o revelație e un semn al binecuvântării lui Dumnezeu, un semn al favorii Lui. Dar, mai mult decât atât, cred că e o binecuvântare deoarece în realitate este o invitație să participăm la ce vrea Dumnezeu să înfăptuiască pe pământ.

Dr. Steve Harper

Folosirea predominantă a legii în Vechiul Testament este pozitivă, întrucât legea lui Dumnezeu este o reflectare a caracterului lui Dumnezeu. Astfel Psalmii, de exemplu, spun că legea lui Dumnezeu e o lumină pentru picioarele noastre și o lumină pe cărarea noastră. David o descrie în Psalmi ca fiind mai dulce decât mierea ce picură din faguri, mai scumpă decât aurul; prin păzirea ei slujitorul lui Dumnezeu e avertizat și găsește o mare răsplătire în ele. De fapt, cartea Psalmilor începe în felul acesta: „Ferice de omul care nu se duce la sfatul celor răi, nu se oprește pe calea celor păcătoși și nu se așează pe scaunul celor batjocoritori! Ci își găsește plăcerea în Legea Domnului.” Apoi Psalmul 1 continuă să-l zugrăvească pe cel care se teme de Dumnezeu și ține poruncile Sale ca fiind asemenea unui pom sădit lângă un râu, care nu încetează să rodească. Așadar, legea este un loc al binecuvântării. Însă ea este un loc al binecuvântării doar pentru cei cărora Dumnezeu le-a dat întâi iertarea, acea iertare care vine prin Hristos. Deci legea este un îndrumător pentru a trăi viața în ascultare de Hristos ca o viață de binecuvântare. În consecință, cel care-L iubește pe Hristos împlinește legea, spune Pavel, că Hristos este țelul sau scopul legii. Deci legea ne arată care e păcatul nostru, dar ne arată și ce a făcut Isus pentru noi și, în fine, ne oferă un ghid pentru viață. Așadar, toată Legea, a spus Isus, este cuprinsă în două porunci: iubește-L pe Dumnezeu cu toată inima, sufletul, cugetul și puterea ta și pe aproapele tău ca pe tine însuși. Oricine a cunoscut pe cineva care-L iubește pe Dumnezeu cu toată inima, sufletul, cugetul și puterea știe binecuvântarea unei astfel de persoane. Și oricine a cunoscut pe cineva care își iubește aproapele ca pe sine însuși știe că e o mare binecuvântare în asta. În preajma și chiar în prezența celor credincioși poruncilor lui Dumnezeu găsești generozitate, îndurare, purtare de grijă și binecuvântare.

Rev. Michael Glodo

În Vechiul Testament, legea lui Dumnezeu era prezentată ca un dar deosebit făcut poporului Său. Psalmul 119 și multe alte pasaje o celebrează ca pe călăuză Israelului spre binecuvântările lui Dumnezeu. Iar în Noul Testament, Iacov numește legea lui Dumnezeu legea desăvârșită care oferă libertate (Iacov 1:25), iar Pavel o numește legea lui Hristos (1 Corinteni 9:21). Și Isus a afirmat importanța legii și valoarea ei în Ioan 10:35, când a zis:

Scriptura nu poate fi desființată (Ioan 10:35).

Aici, Isus a spus că întreg Vechiul Testament, inclusiv legea, este Cuvântul lui Dumnezeu perpetuu și valabil pentru poporul Său.

Cu toate acestea, Ioan spune clar că legea nu a fost un scop în sine. Într-un sens major, ea a indicat întotdeauna către Isus. În Ioan 5:46-47, Isus le-a spus evreilor necredincioși:

Căci, dacă ați crede pe Moise, M-ați crede și pe Mine, pentru că el a scris despre Mine. Dar dacă nu credeți cele scrise de el, cum veți crede cuvintele Mele? (Ioan 5:46-47)

Ioan a evidențiat acest lucru în toată evanghelia. Legea Vechiului Testament indica înainte, spre Isus. Deci, a-L respinge pe Isus însemna a respinge Legea care a vorbit despre El.

O modalitate prin care Ioan a accentuat lucrul acesta a fost atribuindu-I lui Isus titlurile, caracteristicile și acțiunile pe care iudaismul le atribuisese deja legii. De exemplu, iudaismul spusese să-ți hrănești vrăjmașul flămând cu „pâinea Torei,” iar în Ioan 6:35 Isus este numit „Pâinea vieții.” Iudaismul afirmase că „cuvintele Torei sunt viață pentru lume,” iar în Ioan 4:11, Isus este dătătorul apei vieții. Iudaismul vorbea și despre „lumina Legii care a fost dată ca să lumineze pe orice om,” iar în Ioan 1:9 Isus este numit „adevărata Lumină, care luminează pe orice om.” Acestea sunt doar câteva dintre numeroasele exemple din Evanghelia lui Ioan care arată că Isus a întrupat Legea lui Dumnezeu. Isus și învățăturile Sale continuă să fie sursa vieții și luminii pentru toți cei care-L urmează.

Ioan a dorit mult ca cititorii lui să înțeleagă ce înseamnă că Isus este Hristosul. Voia ca ei să fie mângâiați știind că Isus nu-Și abandonase biserica, ci e întotdeauna cu noi. El dorea ca ei să aibă încredere în Isus, ca să primească binecuvântările lui Dumnezeu prin El. Și dorea ca aceștia să fie ascultători de Cuvântul lui Dumnezeu pentru a-L slăvi pe Domnul ca împărăția Sa de preoți.

Întrucât am analizat temele principale ale credinței în Isus și identitatea Sa de Hristos, ar trebui să examinăm identitatea Sa strâns asociată, aceea de Fiul lui Dumnezeu.

FIUL LUI DUMNEZEU

Identitatea lui Isus de Fiul al lui Dumnezeu este paralelă cu identitatea Sa de Hristos, întrucât amândouă se referă la faptul că El este Împărat peste împărăția lui

Dumnezeu pe pământ. Dar merită să discutăm acești termeni separat, întrucât ei au nuanțe diferite.

În Evanghelia lui Ioan, termenul de Fiu al lui Dumnezeu se referă la Împăratul mesianic divin. Pe de o parte, se referă la noțiunea de Fiu Divin care a coborât pe pământ, ca în Ioan 10:22-40. Pe de altă parte, poate fi sinonim cu Împăratul lui Israel sau Hristosul, descendentul uman al lui David, care era împăratul de drept peste Israel, așa cum vedem în Ioan 1:49 și 11:27.

Pentru a înțelege mai bine ce înseamnă ca Isus să fie Fiul lui Dumnezeu în Evanghelia lui Ioan, este util să vedem cum accentuează Ioan marea taină că El este deplin divin și deplin uman. Să examinăm mai întâi la ideea că Isus este deplin divin.

Divin

Un mod folosit de Ioan pentru a portretiza divinitatea Fiului a fost prin relația dintre Isus Fiul și Dumnezeu Tatăl. Există multe pasaje care dovedesc că această relație este calitativ diferită de relația pe care o are Tatăl cu copiii Săi care sunt doar umani, cum ar fi credincioșii. Ascultați acest dialog dintre Isus și iudei din Ioan 10:30-33:

[Isus a zis:] „Eu și Tatăl una suntem.” Atunci Iudeii iarăși au luat pietre ca să-l ucidă. Isus le-a zis: „V-am arătat multe lucrări bune, care vin de la Tatăl Meu: pentru care din aceste lucrări aruncați cu pietre în Mine?” Iudeii I-au răspuns: „Nu pentru o lucrare bună aruncăm noi cu pietre în Tine, ci pentru o hulă și pentru că Tu, care ești un om, Te faci Dumnezeu” (Ioan 10:30-33).

Iudeii au înțeles corect că afirmația lui Isus referitoare la unitate în relația Sa cu Dumnezeu Tatăl spune de fapt că El e Dumnezeu.

Mai mult, conform Ioan 14:9, Isus este singurul Fiu al lui Dumnezeu care L-a descoperit pe Tatăl așa cum nimeni altcineva n-ar putea s-o facă. Cu toate că textul din 1:18 nu folosește cuvântul „fiu,” gândul este exact același. Isus Îl descoperă în chip desăvârșit pe Tatăl poporului Său. De fapt, după cum a spus în Ioan 14:9, a-L vedea pe El înseamnă a-L vedea pe Tatăl.

Dincolo de aceste aspecte ale descoperirii Tatălui, Isus are autoritate divină deplină peste lucruri precum viața, moartea și judecata finală. După cum citim în Ioan 5:21-22:

În adevăr, după cum Tatăl învie morții și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață cui vrea. Tatăl nici nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului (Ioan 5:21-22).

Ioan a arătat limpede că Isus e Dumnezeu în trup, Dumnezeu Însuși, cu autoritate nemărginită de a împlini lucrarea lui Dumnezeu pe pământ.

Un alt mod folosit de Ioan pentru a portretiza divinitatea sau dumnezeirea Fiului a fost descrierea pe care Și-a făcut-o Isus ca „Eu Sunt.” În Exodul 3:14, Dumnezeu i-a dezvăluit numele Său de legământ lui Moise, zicând „Eu sunt Cel ce sunt.” Aceasta a fost

rădăcina numelui divin care adesea a fost redat în românește prin „Domnul.” Numele lui Dumnezeu era considerat atât de sfânt, încât iudeii din vremea lui Isus refuzau să-l rostească. Dar Isus Și l-a aplicat Sieși.

În evanghelia sa, Ioan are afirmații de tip „Eu sunt” de vreo 24 de ori în spusele lui Isus. Sunt mai multe decât în oricare altă evanghelie și aproximativ jumătate din toate cazurile Noului Testament. Acest lucru înseamnă, în primul rând, că e un mod de identificare a lui Isus cu Dumnezeu Vechiului Testament. Astfel, șapte din aceste afirmații sunt un „Eu sunt” fără altceva și cel puțin într-una din aceste ocazii, în Ioan 8:58-59, când Isus o spune, ei iau pietre, încercând să-L omoare pentru că pretindea că e Dumnezeu Vechiului Testament. Celelalte afirmații „Eu sunt” au legătură cu ceva, cum ar fi „Eu sunt Pâinea,” „Eu sunt Lumina,” „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața.” Acestea sunt situații în care Isus afirmă că este Dumnezeu, dar Dumnezeu în raport cu viața umană. Prin urmare, cred că ar trebui să citim împreună toate afirmațiile în care Ioan ne prezintă ceva ce a făcut Isus, ca să spună: „Acest om a existat înaintea timpului, căci este Dumnezeu.” Când Isus afirmă că „mai înainte ca să se nască Avraam, sunt Eu,” în Ioan 8:58, El nu pretinde doar că trăise cu două mii de ani înainte, ci că e Dumnezeu care a interacționat cu Avraam, Dumnezeu veșnic.

Dr. John McKinley

În Ioan 8:12-59, Isus și conducătorii iudei erau angrenați într-o confruntare explozivă. Controversa avea de a face cu afirmația lui Isus că e Fiu și afirmația oponentilor Săi că sunt fiii lui Avraam. În versetul 44, Isus le spusese că tatăl lor adevărat e diavolul. În replică, ei L-au provocat, întrebându-L dacă este mai mare decât Avraam. Atunci Isus a pus capăt disputei cu aceste cuvinte din Ioan 8:58:

„Mai înainte ca să se nască Avraam, Eu sunt” (Ioan 8:58).

Isus nu a zis, „Eu am fost,” așa cum ar fi fost normal dacă ar fi vrut să spună doar că e mai bătrân decât Avraam, ci a spus „Eu sunt,” afirmând nu numai că este mai bătrân și mai mare decât Avraam, ci chiar Dumnezeu veșnic al lui Israel.

Întrucât am vorbit despre divinitatea lui Isus, să vedem acum cum tratează Ioan faptul că Isus, ca Fiu al lui Dumnezeu, era și deplin uman.

Umanitatea

Din vremea împăratului David, expresia „Fiul lui Dumnezeu” era folosită pentru a face referire la împăratul uman care stătea pe tronul lui David ca împărat peste Israel. Vedem lucrul acesta în locuri precum Psalmul 2:7 și 2 Samuel 7:14. Și Ioan 7:42 arată că

iudeii se așteptau ca Hristosul să vină din familia lui David. Iar în Ioan 1:49, expresia „Fiul lui Dumnezeu” este folosită ca sinonim pentru „Împăratul lui Israel”.

Și alte câteva pasaje din Evanghelia lui Ioan Îl identifică pe Isus ca Împăratul iudeilor, de pildă 12:13-15, 18:33-40 și 19:1-21. Pe scurt, când Ioan L-a identificat pe Isus ca Fiul lui Dumnezeu, o parte din ce voia să spună e că e descendentul uman desăvârșit care avea să domnească peste Israel pe veci.

Evanghelia lui Ioan subliniază că Isus, ca Fiu al lui Dumnezeu, are și domnia divină deplină și domnia umană deplină. Toate speranțele vechi-testamentare privind domnia lui Dumnezeu peste univers și toate speranțele vechi-testamentare pentru domnia lui Mesia din spița lui David sunt împlinite în domnia lui Isus.

Până acum am studiat temele majore ale credinței în Isus și identității lui Isus de Hristos și Fiu al lui Dumnezeu. Așa că putem să trecem la binecuvântările vieții care vin peste cei care cred în Hristos.

VIAȚA

Ioan a folosit cuvântul „viață” de 36 de ori în evanghelia sa. Ceilalți trei autori ai evangheliilor l-au folosit de 16 ori în total. Însă nu doar apariția frecventă a cuvântului îi conferă o mare importanță în această evanghelie, ci și rolul pe care „viața” îl joacă în mesajul evangheliei. În Ioan 17:3, Isus a definit „viața” astfel:

Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu (Ioan 17:3).

Bineînțeles că această cunoaștere înseamnă mult mai mult decât a fi conștienți la nivel intelectual de Dumnezeu. Ea include o măsură de cunoaștere rațională despre Dumnezeu, dar, mai important, e o relație cu El – o trăire personală a prezenței și implicării Sale în viața noastră. Această părtășie cu Creatorul nostru este unul din țelurile esențiale ale existenței umane. Potrivit Ioan 3:16, această viață poate fi numită și „veșnică”, însemnând că nu se va sfârși. Însă Ioan afirmă fără echivoc că nu trebuie să murim ca să obținem această viață veșnică. De fapt, credincioșii deja au viața veșnică. Așa cum a spus Isus în Ioan 5:24:

Adevărat, adevărat vă spun, că cine ascultă cuvintele Mele și crede în Cel ce M-a trimis, are viața veșnică și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață (Ioan 5:24).

Viața este deja darul lui Dumnezeu făcut celor ce cred în Isus.

Cuvintele din expresia „viața veșnică” ne sunt atât de familiare fiindcă le găsim foarte des în Scriptură. Știm că unul din darurile mântuirii noastre prin Hristos este viața veșnică. Însă noi suntem ființe cronologice. Pur și simplu așa gândim. Gândim în termeni de secunde, minute, ore, zile, luni și ani, și astfel ne este ușor să credem

că viața veșnică este viața pe care o știm acum, dar cu un calendar mai lung, unul care nu se sfârșește niciodată. În realitate aceasta nu este noțiunea biblică de viață veșnică. Primul sens al vieții veșnice în Scriptură este că e viață în Dumnezeu. Cel care e veșnic este Dumnezeu. Una dintre deosebirile dintre Dumnezeu și noi, creaturile Sale umane, este că noi suntem foarte temporali. Noi simțim timpul. Însă Dumnezeu este atemporal. Și, prin ispășirea făcută de Hristos pentru noi, cei care sunt în Hristos intră în viața veșnică a lui Dumnezeu. Și astfel, viața veșnică înseamnă că suntem vii în Hristos cu Dumnezeu pentru totdeauna. Nu e doar un calendar căruia nu i se termină filele, ci o stare existențială care își are temelia chiar în Dumnezeu și în faptul că El este veșnic. Însă și celălalt cuvânt din această pereche este foarte important, cuvântul „viață,” întrucât în Scriptură există un contrast între viață și moarte. Iar după judecată este un contrast între viața veșnică și moartea a doua. Așadar, viața veșnică este și o afirmație că în Hristos cei ale căror păcate sunt iertate cunosc viața cu Dumnezeu și cu Hristos pentru veșnicie. Suntem pentru totdeauna în prezența lui Dumnezeu. Intrăm într-o formă de existență care este atemporală, veșnică, care are de a face numai cu slava lui Dumnezeu și cu mângâierea, bucuria și încântarea de a fi în prezența lui Dumnezeu și a-L slăvi pe veci. Opusul acestei existențe este iadul, definit ca moartea a doua. Deci, ceea ce spunem aici despre viața veșnică nu este doar întinderea în veșnicie. Este bogăția de a fi cu Hristos și a avea părtășie cu Dumnezeu, în loc de a petrece veșnicia în iad.

Dr. R. Albert Mohler, Jr.

Viața veșnică este un dar al izbăvirii de judecata divină și intrării într-o pace și bucurie fără sfârșit. Și poate fi obținută doar de la Dumnezeu, prin credința în Fiul Său Isus. Evanghelia lui Ioan accentuează cel puțin două motive pentru asta. Mai întâi, Isus este Creatorul și Sursa vieții, așa cum aflăm din pasaje precum Ioan 1:1-5, 5:26, 11:25 și 14:6. În consecință, El are dreptul de a da viață cui dorește. De fapt, El a spus lucrul acesta explicit în Ioan 5:21.

Al doilea motiv pentru care viața veșnică poate fi obținută doar prin Isus este că numai El are cuvintele vieții, adică mesajul evangheliei care îi conduce pe oameni la cunoștința mântuitoare a lui Dumnezeu. Isus a explicat asta în locuri precum Ioan 6:63 și 12:49-50, iar Petru confirmă acest lucru în Ioan 6:68.

Isus este „Singurul” sau așa cum este numit în Ioan 1:18 „singurul Lui Fiu.” Nimeni nu L-a revelat vreodată pe Tatăl ceresc așa cum a făcut-o Isus, fiindcă nimeni altul nu a venit de la Tatăl cum a venit El. Rolul unic al lui Isus, ca Cel care Îl revelează pe Dumnezeu, este înrădăcinat în identitatea Sa de Singurul Dumnezeu, care a venit să ni-L arate pe Tatăl și să ne dea viața veșnică.

Și astfel, în toată Evanghelia lui Ioan, Isus este dătătorul vieții tuturor celor care cred. Cei care nu cred nu-I înțeleg cuvintele și resping viața pe care o oferă. Însă cei care cred primesc viața veșnică chiar acum și binecuvântări nemăsurate în veacul viitor.

CONCLUZIE

În această lecție am studiat contextul Evangheliei după Ioan în ceea ce privește autorul său și prilejul cu care a fost scrisă; i-am trecut în revistă structura și conținutul; și am abordat temele majore ale credinței, identității lui Isus ca Hristos și Fiul lui Dumnezeu și binecuvântările vieții în Numele Său.

Evanghelia lui Ioan ne arată că Isus este împlinirea tuturor promisiunilor de binecuvântare ale lui Dumnezeu. Isus este Hristosul. El poate și va împlini toate promisiunile slăvite făcute de Dumnezeu, fiindcă Isus este Fiul lui Dumnezeu care mântuiește. Iar această aceste promisiuni și această mântuire includ minunatul dar al vieții veșnice. Dacă ne ținem cu tărie de această nădejde citind Evanghelia lui Ioan, vom fi mai bine pregătiți pentru a o înțelege și a o aplica în viața noastră. Iar dacă o păstrăm în inimă în timp ce trăim, vom fi mai bine pregătiți să-L slăvim pe Dumnezeu și să ne bucurăm de viața veșnică pe care ne-a dat-o prin Fiul Său, Isus.